PRIMEJDIA MOSCOVITA SI MISIUNEA POPORULUI ROMAN

COLONELUL VASILE NĂDEJDE
— Doctor în drept și științe politice —

PRIMEJDIA MOSCOVITĂ
ȘI
MISIUNEA POPORULUI ROMÂN

— 1941 —
TIPOGRAFIA «LUMINA» BACĂU

COLONELUL VASILE NĂDEJDE
— Doctor în drept și științe politice —

PRIMEJDIA MOSCOVITĂ
ȘI
MISIUNEA POPORULUI ROMÂN

— 1941 —
TIPOGRAFIA „LUMINA" BACĂU

«Patria nu este numai o întindere de pământ, ci și o măreție de suflet».

EROILOR

cari au pus temelii noui veșniciei românești.

O SOCOTEALĂ SCURTĂ.

Cel mai mare eveniment în viața omenirii a fost până azi revoluția engleză — mașinismul. Ea a schimbat întreaga *civilizație*: acelaș port mai în toate țările (deocamdată în orașe); aceleași case, aceleași bucate, aceleași mijloace de circulație (trenuri, automobile, avioane etc. etc.). Nu numai atât. S'a schimbat și *cultura*: știința e din ce în ce mai legată de folosul material; morala s'a destrămat, arta s'a schimonosit.

Iar urmarea haosului material și moral s'a văzut în cele două răsboaie mondiale. Ele *trebuiau* să isbucnească. Nu se putea altfel.

Față de vechea muncă în bresle închise, având un număr mărginit de lucrători — cât trebuia breslei; producând o cantitate mărginită de mărfuri — cât se cerea pe piața locală și împrejurimea ei; și vânzând cu prețuri mărginite (concurența era oprită prin lege și aspru pedepsită), mașina produce o cantitate ***nelimitată*** de mărfuri, adună în uzine un număr ***nelimitat*** de lucrători și vinde cu prețuri ***nelimitate***, adică dictate de o concurență drăcească: ***dumping***, ***trust***, ***concern*** etc.

Atâta de turbure a ajuns viața economică în epoca mașinismului, în cât producătorul se vede uneori silit să pună pe foc o parte din marfă (bumbac, cereale, cafea), ca să poată ***câștiga!***

Cu alte cuvinte, puterea mașinilor ne-a îmbrâncit în haos: ***capacitatea de producție a ajuns mai mare de cât***

capacitatea de a organiza distribuirea și consumarea.

De aci, încăerarea pentru materii prime și piețe de desfacere a mărfurilor din fabrici, — adică cele două răsboaie mondiale, la depărtare numai de 20 și ceva de ani unul de altul.

*

Cu ce ne-am ales?

Cu *dictatura proletară* în cel mai mare stat continental al planetei — Rusia. Mașina a robit pe om, iar „uvrierul" comunist a robit statul, amestecând toate clasele sociale într'o singură turmă, cu un singur păstor — Dictatorul roșu, a cărui lozincă sună așa:

„Războiu permanent tuturor țărilor care nu primesc regimul sovietic". Iată cu ce ne-am ales de pe urma revoluției începută în Anglia cu mașinismul și culminând în Rusia cu comunismul.

*

Și n'a prevăzut nimeni isprăvile acestea?

Nu. Doar pretenția Rusiei de a pune stăpânire pe celelalte țări fusese simțită încă de acum două sute și mai bine de ani.

— Cum Moise a lăsat Tablele Legii poporului evreu, tot așa eu, Țarul Petru, las urmașilor mei sarcina să stăpânească „întreaga Europă"... Dar nu numai Europa. „Invazia viitoare a Țărilor din Apus și din Răsărit de către oamenii Nordului (adică de Ruși) este hotărâtă de *scopurile Providenței*, fiindcă națiunile europene au ajuns cele mai multe într'o stare de bătrânețe aproape de prăbușire sau merg cu pași repezi într'acolo, de unde urmează să fie subjugate de un popor tânăr etc. etc.".

Așa poruncea acuma două sute și mai bine de ani testamentul lui Petru — un *barbar desăvârșit* (ein vollkommener Barbar), cum îl numea seninul istoric Ranke.

*

E adevărat acel „Testament"?

Autorul lucrării de față răspunde *da*. Dar nu asta interesează, ci altceva: interesează faptul că *în direcția asta a mers Rusia dela Petru până la Stalin*.

La 1928, în congresul Internaționalei roșii, ținut la Moscova, se anunțase ca ceva „apropiat" răsboiul pentru lățirea comunismului peste toată Europa. Ceea ce s'a petrecut în Spania timp de trei ani, revoluția din Viena, unde s'a tras cu tunul în cluburile comuniștilor, haosul din China și nenumăratele greve din țările industriale sunt destule mărturii că Moscova e hotărîtă să fericească lumea cu knutul și cu G. P. U.

Iar începutul fericirii trebuia să se facă cu România. Mareșalul Voroșilov spusese lămurit că în 15 zile, armatele sovietice vor ajunge până la Carpați... Răpind în 1940 Basarabia a treia oară, Moldova dintre Nistru și Prut a doua oară și Bucovina întâia oară, Rușii au dovedit că nu glumesc, ci vor să „întinerească" ei Europa, cucerind-o, cum i-a povățuit Țarul Petru.

Dacă lucrurile stau astfel, este folositor pentru noi să știm ce cuprinde Testamentul Țarului?

Răspunsul urmează de la sine și cred că autorul a făcut o faptă bună, punând acel testament sub ochii cetitorilor. Chiar dacă va fi fost fals ca hârtie și cerneală, el este adevărat în faptă — și asta ne doare.

Fie ca Românii să învețe minte macar acûma, când alături de Rusia sovietică stă și Anglia, care dăduse Rușilor Bosforul și Dardanelele încă din Fevruarie 1915. Soarta noastră ar fi fost pecetluită chiar de atunci, dacă Rusia taristă nu s'ar fi prăbușit. Iar dacă nu e fărimată acuma Rusia comunistă și înlocuită cu o lume sănătoasă, va fi vai și amar de noi.

Deștepții cari mai cred în democrație, liberalism, marxism și alte năluciri.... să deschidă ochii macar acum, când au văzut cum au fericit comuniștii Moldova dintre Prut și Nistru, Basarabia și Bucovina.

S. Mehedinți-Soveja.

INTRODUCERE.

Acum 15 ani, cercetând colecţia de documente — Uricariul — lui Th. Codrescu, am găsit publicată intr'unul din volume o copie de pe „Testamentul lui Petru cel Mare". Lectura acestui document m'a impresionat adânc. Din discuţiile ce am avut cu istoricii noştri, am rămas cu impresia că nici unul nu cunoştea textul integral al documentului; toţi afirmau ritos că documentul este apocrif, fă-ă a putea însă să dea vreo lămurire în această chestiune. După câtva timp, am constatat cu surpriză că dispăruse din hârtiile mele copia ce scosesem; surpriza mea a sporit, când am văzut că, din volumul respectiv al Uricariului dela toate bibliotecile din Iaşi, erau scoase foile, în care era publicat documentul. Totuşi, nu am dat o prea mare atenţiune nici acestei întâmplări.

La isbucnirea actualului războiu, am început să răscolesc bibliotecile şi arhivele din Bucureşti; norocul a făcut să descopăr, odată cu textul căutat, dovezi sigure asupra autenticităţii documentului.

Cetind această piesă, oricine se poate convinge că Petru cel Mare, prin instrucţiunile lăsate urmaşilor la guvernul Rusiei, a statorit ca scop final al politicei moscovite cucerirea lumii; cucerirea Mării Baltice, a Mării Negre şi a Constantinopolului, erau considerate de el, numai „o dublă lovitură necesară reuşitei planului nostru". [1])

Propaganda ocultă a organizaţiilor secrete moscovite dăduse

1) Vezi textul documentului § IX, publicat în P. I. Cap. I. p. 15.

iarăşi o dublă lovitură, făcând să se acrediteze unanim opinia că documentul este apocrif şi că acolo nu s'ar vorbi decât de cucerirea celor două mări şi a Constantinopolului, care le-ar asigura eşirea la mare liberă.

In rândurile ce urmează, dovedim cu date, ce nu se pot răstălmăci sau contestă, că instrucţiunile lăsate de Petru cel Mare sunt un adevărat catehism al ideii fixe muscăleşti de subjugare a lumii şi că execuţia acestui mit a fost urmărită cu o diabolică perseverenţă de toate regimurile şi guvernele, ce s'au perindat la conducerea Rusiei, dela apariţia Moscovei în Istoria Universală şi până astăzi.

Mobilul acestei nesăbuite pofte de cuceriri şi-a găsit sălaş în întunecimea sufletului slav, care constitue tema romanelor lui Dostoiewscki. Maxim Gorki dă o minunată deslegare acestui fenomen de psihiatrie colectivă: „Ţăranul rus nu vede în jurul său decât pustiul fără sfârşit şi puţin câte puţin constată că acest pustiu i-a năpădit sufletul". In aceiaşi ordine de idei, genialul Mihail Eminescu scria în Timpul (1878): „Ruşii sunt sub stăpânirea unui deşert sufletesc, a unui urât, care îi face să caute în cuceriri, ceea ce nu au în sufletul lor".

Popoarele mongole din stepele asiatice aveau pe vremuri staniştea în stepele Rusiei, care nu sunt decât o prelungire a celor dintâi; de aici roiau în mod periodic spre Apusul Europei în calea destinului lor. Dacă la influenţa mediului geografic (stepa) adăugăm corcitura cu sângele mongol, vom avea imaginea fidelă a mitului de cuceriri, care constitue pacostea rusească.

Marele nostru istoric şi filosof A. D. Xenopol a sintetizat în mod magistral încă de acum 50 ani, după studii aprofundate, acest fenomen de psihiatrie colectivă, prin cuvintele: „Ideia subjugării lumii întregi, care a apărut de atâtea ori la hoardele barbare ale Răsăritului, pare a fi pus stăpânire pe Ruşi ca o ideie fixă".

Sovietele şi Internaţionala III-a (Kominternul) au urmărit în ultimul sfert de veac prin toate mijloacele imaginabile triumful comunismului în lume, sub conducerea şi în folosul Moscovei. Acest fenomen nu este decât unul din cele trei aspecte ale mitului moscovit de cucerire a lumii: ortodoxia deformată ţaristă, panslavismul şi comunismul.

Astăzi apare ca un axiom adevărul, pe care D-l Profesor Simeon Mehedinţi îl evidenţia acum un sfert de veac cu zdrobitoare argumente de ordin ştiinţific: necesitatea unui patriotism european [1]. Domnia Sa arătă că Europa nu este, din punct de vedere geografic, decât o peninsulă a Asiei şi că graniţele ei naturale sunt pe Nistru şi Vistula, unde se sfârşeşte stepa. Rusia are un spaţiu vital de trei ori mai mare decât întreaga Europă. Ea reprezintă un pericol european nu numai prin spiritul său de esenţă asiatică, dar şi prin enormul său coeficient de creştere a populaţiei. (In timp ce Europa peninsulară a atins aproape limita de creştere a populaţiei, coeficientul de creştere a populaţiei Rusiei este de 12 milioane suflete în fiecare deceniu).

Moscova a urmărit cu tenacitate, dela apariţia sa în Istorie şi până astăzi, supunerea Occidentului civilizat de către Orientul barbar, nimicirea culturii europene, pe care nu o putea înţelege şi asimilă şi amestecul impus sângelui european cu sângele kalmuc.

Pacostea muscălească are deci rădăcini mai adânci decât acţiunea nefastă a comunismului. Această broşură urmăreşte să lămurească cât mai complet şi obiectiv acest fenomen de psihiatrie colectivă, deoarece a sosit vremea, când această racilă a umanităţii poate şi trebue să fie scoasă radical din rădăcini. Numai astfel poate dăinui şi continua să înflorească cultura europeană.

* * *

Aşezarea Poporului Român în cetatea Carpaţilor, fortul înaintat al Europei la marginea stepei asiatice, a hotărât misiunea şi destinul său pe pământ. Suferinţele Poporului Român, aşezat în calea puhoiului muscălesc, sunt numai o faţă a problemei.

Intre ce a fost eri, ce este astăzi şi ce va fi mâine este o strânsă legătură cauzală.

Stingheri şi neştiuţi de nimeni, ne-am împlinit în trecut misiunea noastră istorică, ca zid de apărare a Europei în contra năvălirilor mongole, a necredincioşilor şi a puhoiului muscălesc.

Astăzi, când se hotăreşte pentru multă vreme soarta cul-

---

1) Simeon Mehedinţi. Chestiunea Orientală, din punct de vedere geografic şi etnografic. Buletinul S. R. R. G. 1914, p. 177-179.

turii europene şi destinul românesc, nu mai suntem singuri. Soldatul român luptă umăr la umăr cu soldatul german, cel mai brav ostaş al lumei. In momentul când voinţa lui Dumnezeu se manifestă prin evenimentele istorice, Mareşalul Antonescu, care sintetizează conştiinţa românească deasupra veacurilor, s'a repezit şi a apucat poala mantiei Sale.

In viitor, Poporul Român „se va onora să răspundă tuturor actelor de luptă, de dreptate şi de nouă credinţă europeană. El nu se sileşte să se adapteze lumii noui, pentrucă ea este însăşi esenţa vieţii sale de suferinţă, de luptă şi de veşnică încercare de înoire." [1])

Omul este fiul credinţei. Numai prin conştiinţa vie a misiunei noastre istorice, calităţile etnice devin dinamice, trasformându-se în acţiune.

Am schiţat, cu cel mai pios respect de adevăr, această scurtă sinteză a misiunei istorice a Poporului Român pe pământ, care îmbrăţişează atâta specificul pământului şi al Poporului Român, cât şi concepţia sa de viaţă.

Scopul ce am urmărit prin această lucrare este:

– Să ne cunoaştem Patria, spre a o servi mai bine.

– Să ne cunoască prietenii noştri de astăzi şi de mâine, pentru a ne înţelege mai bine şi a ne pune în situaţia de a ne îndeplini şi mai bine misiunea în viitor.

– Să se ştie că Pământul şi Poporul Român formează un tot organic, care reprezintă putere în timp şi spaţiu şi că cine judecă altfel, seamănă furtună şi clădeşte pe nisip.

AUTORUL

---

1) Mihai Antonescu. Declaraţia din 24.8.941. Universul. Nr. 229 din 25.8.941.

PARTEA I

PRIMEJDIA MOSCOVITĂ.

Cap. I. Testamentul lui Petru I-iu, Ţarul Rusiei.

„In numele Prea Sfintei şi nedespărţitei Treimi, Noi, Petru Iiu, către toţi descendenţii noştri şi urmaşii la Tronul şi guvernul naţiunei ruseşti:

Dumnezeu cel Mare, Care ne-a dat fiinţa şi coroana, Care ne-a luminat totdeauna cu luminile sale şi ne-a susţinut cu ajutorul său Dumnezeiesc, mă va ierta pentru că socotesc poporul rusesc, ca fiind chemat să stăpânească în viitor întreaga Europă.

Ne întemeiem această credinţă pe faptul că naţiunile europene au ajuns, în cea mai mare parte, într'o stare de bătrâneţe aproape de prăbuşire sau merg cu paşi repezi într'acolo; de aici urmează că ele trebuie să fie subjugate uşor şi neîndoelnic de un popor tânăr şi nou, când el va ajunge la culmea puterii şi creşterii sale.

Eu socotesc invazia viitoare a ţărilor din Occident şi din Orient de către oamenii Nordului ca o mişcare periodică hotărâtă de scopurile Providenţei, care a regenerat deasemeni poporul roman prin năvălirile barbarilor.

Emigrările oamenilor polari sunt asemeni fluxului Nilului, care, la anumite epoci, îngraşă cu mâlul său pământurile uscate ale Egiptului.

Eu am găsit Rusia un mic pârâiaş şi o las un mare fluviu;

dacă urmaşii mei vor şti să-i îndrepte cursul, ea va deveni o mare, destinată să fecundeze Europa cea stearpă, iar valurile sale se vor revărsa peste toate zăgazurile, pe care mâini slăbănoage i le-ar putea pune împotrivă. Pentru aceasta, eu le las instrucţiunile de mai jos, pe care le recomand atenţiunei şi execuţiunei lor constante, după cum Moise lăsase tablele legii poporului evreiesc.

§ I. Să ţină naţiunea rusească într'o necurmată stare de războI, pentru a avea soldatul antrenat şi totdeauna gata, să nu-i îngăduie odihna decât pentru a îmbunătăţi finanţele Statului, a reorganiza armatele şi a alege prilejurile potrivite pentru atac. Se va servi astfel pacea prin război şi războiul prin pace, în interesul mărirei şi prosperităţii Rusiei.

§ II. Să fie chemaţi prin toate mijloacele căpitani de oaste în timp de război şi savanţi în timp de pace din ţările cele mai instruite ale Europei, pentru ca naţiunea rusească să se folosească de avantajele celorlalte ţări, fără a pierde nimic din ale sale.

§ III. Să se amestece întotdeauna în afacerile şi încurcăturile Europei şi mai ales ale Germaniei, care, fiind mai aproape, ne interesează mai mult.

§ IV. Să slăbească Polonia, întreţinând acolo necontenite certuri şi frământări; să momească cu aur pe cei puternici; să influenţeze şi să corupe dietele, pentru a putea lucra în ascuns la alegerea crailor; să întreţină trupe ruseşti şi să le ţină acolo, până se va ivi ocaziunea să rămână pentru totdeauna. Dacă puterile vecine s'ar opune, să le împace vremelnic împărţind ţara, până ce li se va putea lua ce li s'a dat.

§ V. Să se răsluiască cât se va putea mai mult din Suedia, făcând să fim atacaţi de ea, pentru a avea pretext să o subjugăm. Pentru aceasta, trebuie să fie despărţită de Danemarca şi Danemarca de Suedia, întreţinând cu grijă rivalităţile dintre ele.

§ VI. Să fie căsătoriţi întotdeauna prinţi ruşi cu prinţese din Germania, pentru a strânge legăturile prin interese de familie şi a atrage Germania de partea noastră, mărind influenţa noastră acolo.

§ VII. Să se caute mai ales alianţa cu Anglia pentru interese comerciale, deoarece ea este puterea care are nevoie de noi pentru marina sa, care poate fi cea mai folositoare pentru desvoltarea marinei noastre. Să se facă schimbul dintre lemnul şi celelalte produse ale noastre cu aurul englezesc şi să se întreţie continui legături între neguştorii şi comercianţii noştri şi ai lor, pentru a învăţa dela ei navigaţia şi comerţul.

§ VIII. Să se întindă fără răgaz atât spre Nord, dealungul Balticei, cât şi spre Sud, dealungul Mării Negre.

§ IX. Să se apropie cât mai mult posibil de Constantinopol şi de Indii. Acela, care va domni acolo va fi adevăratul stăpân al lumii. Ca urmare, se vor provoca războaie continui, când cu Turcii, când cu Perşii; să se construiască şantiere pe Marea Neagră; să se pună stăpânire puţin câte puţin atât pe această mare, cât şi pe Marea Baltică, ceia ce este o dublă lovitură, necesară reuşitei planului nostru; să se grăbească decăderea Persiei; să se pătrundă până la Golful Persic; să se restabilească, dacă este posibil, vechiul comerţ al Levantului prin Siria şi să se înainteze până în Indii, care sunt magaziile lumii.

Odată ajunşi acolo, ne putem lipsi de aurul Angliei.

§ X. Să se caute şi să se întreţină cu grijă alianţa cu Austria; să sprijinim în aparenţă visurile sale de stăpânire în viitor asupra Germaniei şi să aţâţăm împotriva ei, pe sub mână duşmănia prinţilor germani.

Pe unii şi pe alţii, să-i facem să ne ceară ajutor şi să exercităm asupra lor un fel de protectorat, care pregăteşte dominaţia viitoare.

§ XI. Casa de Austria să fie interesată la isgonirea Turciei din Europa, iar în momentul cucerirei Constantinopolului să fie

neutralizată, fie încurcând-o într'un războî cu vechile state ale Europei, fie dându-i o parte din pradă, care i se va lua mai târziu înapoi.

§ XII. Să fie atrași și polarizați în jurul nostru toți creștinii de rit răsăritean, cari sunt răspândiți în Ungaria, Turcia și Sudul Poloniei; să ne facem matca lor, sprijinul lor și să stabilim din vreme asupra lor un fel de protectorat printr'o supremație religioasă; vom număra astfel tot atâți prieteni la fiecare din dușmanii noștri.

§ XIII. După ce Suedia va fi desmembrată, Persia învinsă, Polonia subjugată, Turcia cucerită, armatele noastre reunite, Marea Neagră și Marea Baltică în stăpânirea vaselor noastre, trebuie să se propuie în mod secret împărțirea imperiului Lumii, separat, mai întâi Curții din Versailles, apoi celei din Viena.

Dacă una din ele primește, ceea ce este neîndoelnic, se va sluji de ea, pentru a zdrobi pe cealaltă, măgulind ambiția și amorul său propriu; apoi, va fi zdrobită, la rândul său, cea care va rămâne, angajând cu ea o luptă, al cărei sfârșit nu poate fi îndoelnic, Rusia stăpânind în mod definitiv tot Orientul și cea mai mare parte din Europa.

§ XIV. Dacă, ceia ce nu este probabil, amândouă ar refuza propunerea Rusiei, trebuie să se știe cum trebuesc să fie învrăjbite aceste două țări, spre a se sfâșia între ele. Atunci, în momentul hotărâtor, Rusia va asvârli trupele sale dinainte adunate asupra Germaniei, în vreme ce două flote puternice vor pleca, una din Marea de Azov și cealaltă din portul Arhangelsc, încărcate cu hoarde asiatice, sub protecția flotelor de război din Marea Neagră și Marea Baltică. Înaintând prin Mediterana și prin Ocean, ele vor inunda deoparte Franța, de alta Germania. Aceste țări odată învinse, restul Europei va trece lesne și fără nici o împotrivire sub jugul Rusiei.

Așa se poate și așa trebuie să fie subjugată Europa.

Petru I-iu

Cap. II. Autencitatea documentului.

Antenele măestru camuflate ale diplomației moscovite au lucrat cu multă iscusință și tenacitate, până au reușit să formeze opinia că documentul este apocrif, iar naivii, cu o doctă suficiență, s'au grăbit să răspândească în numele adevărului istoric această opinie.

Este ușor de înțeles că, pentru diplomație, secretul loviturilor proiectate este o condiție esențială de succes, pentru a face imposibilă reacțiunea. Astfel se explică atitudinea de negațiune chiar în fața evidenței, precum și încercarea de a produce confusiune în spirite și diversiune, spre a atrage atențiunea în altă parte. O persoană foarte instruită și de perfectă bună credință mă asigură dăunăzi că testamentul politic a lui Petru I este apocrif și că a fost plăsmuit de... Ecaterina II-a; ea adaogă că știe acest lucru dela Poklewski-Koziel, fostul ministru al Rusiei la București, care era filoromân. Se prea poate ca și Poklewski-Koziel să fi fost de bună credință, dar învățase lecția pe de rost.

Departe de noi ideia, că testamentul politic a lui Petru I a a fost singura cauză a dușmăniei de moarte, pe care Moscova, din momentul apariției sale în istorie și până astăzi, a purtat-o contra culturei europene, pe care, neputând-o înțelege și asimilă, caută să o distrugă.

A lua efectul drept cauză, înseamnă a naște îndoiala și confusia, adică tocmai aceia ce a reușit până acum să facă antenele celei mai ipocrite diplomații, ce a existat vreodată.

Crimele contra umanității, săvârșite cu o diabolică perseverență timp de 200 de ani de politica moscovită, își au rădăcini

adânci în sufletul acestui popor, în care a încolţit ideia fixă – mitul – de subjugare a lumii.

Petru I, Ţarul Rusiei, nu are decât trista glorie de a fi sintetizat în câteva pagini acest mit. El nu a făcut altceva de cât a organizat anarhia şi a dat o direcţie precisă unor porniri înăscute. Numai astfel se explică tenacitatea cu care directivele sale politice au fost urmate de toţi urmaşii săi la conducerea Rusiei.

Cu aceste lămuriri, trecem la chestiunea autenticităţii documentului.

§ 1. Date bibliografice

Credem că ar fi interesant de văzut cum s'a ajuns la opinia aproape generală, că testamentul politic a lui Petru I este apocrif.

Enciclopediile: „Testamentul politic, ce se atribuie lui Petru I, care arată necesitatea ca Rusia să ocupe Constantinopolul, este un document apocrif" [1]).

–„In privinţa testamentului politic a lui Petru I (prin care se urmărea cucerirea Constantinopolului), cercetările istorice au ajuns la încheierea că nu aparţine lui Petru I, ci este inventat la începutul secolului al XIX-lea, spre a da un fel de justificare necontenitelor războaie ale Ruşilor cu Turcii" [2]).

Istoricii: Lavisse şi Rambaud afirmă următoarele: „Chestiunea testamentului lui Petru cel Mare, (document apocrif inventat de Lesur în „Progrès de la puissance russe" în 1812, spre a complace lui Napoleon I) a fost elucidată de Lobscheid. Berlin. 1870" [3]). In continuare, sunt citaţi J. H. Schnitzler (1860) şi Birgholtz, (Napoleon I, auteur du Testament de Pierre Le Grand, Bruxelles, 1863).

Faptul, că autorii citaţi afirmă că ţelul urmărit de Petru I

---

1) Nouveau Petit Larousse Illustré. Ed. 1929. p. 1607.

2) Dicţionar Enciclopedic Ilustrat. Cartea Românească Bucureşti. 1931, p. 1808.

3) Lavisse et Rambaud. Histoire Générale. Paris. 1895, Tome VI, p. 772.

este cucerirea Constantinopolului, este o dovadă că ei nu au cunoscut textul întreg al documentului ce prezintăm. Din paragrafele IX şi XIV ale acestui document, reiese lămurit că instrucţiunile şi directivele lui Petru I aveau ca obiectiv nu numai cucerirea Constantinopolului, ci cucerirea lumii. Pentru el, cucerirea Mării Negre şi Mării Baltice erau numai simple etape pentru atingerea scopului final, adică textual „o dublă lovitură necesară planului nostru".

In introducere, se afirmă lămurit: „Eu privesc invazia viitoare a ţărilor Occidentului şi Orientului de oamenii Nordului (adică de Moscoviţi N. A.), ca o mişcare periodică prevăzută de scopurile Providenţei, care deasemeni a regenerat Poporul Roman prin năvălirea barbarilor. Emigrările oamenilor polari sunt asemeni fluxului Nilului, care la anumite epoci îngraşă cu mâlul său pământurile sterpe ale Egiptului".

Această chestiune este prea importantă pentru a fi trecută cu vederea. Rămâne bine stabilit că, autorii, ce contestă existenţa testamentului politic a lui Petru I, sau nu au cunoscut textul ce publicăm, sau au deviat cu ştiinţă de la adevăratul scop al politicei moscovite.

Fără îndoială că Lesur, care era un adânc cunoscător al istoriei ruseşti [1]), a căutat să arate primejdia rusească spre a solidariza opinia publică europeană cu campania lui Napoleon I în Rusia. La acea dată, textul ce publicăm, nu văzuse lumina tiparului.

Tot atât de adevărat este că J. H. Schnitzler [2]), membru al al Academiei din Petersburg şi Birgholz, duşmani declaraţi ai politicii napoleoniene, s'au pus în serviciul politicei moscovite; de altă parte, Lobscheid a căutat să câştige bunele sentimente ale Rusiei în preziua războiului franco-german din 1870, din care a eşit unitatea Germaniei.

Peste doi ani însă, Iulius Grundling afirmă cu tărie: „dintre

---

1) Lesur — Progrès de la puissance russe. Paris, 1812.
— Histoire des Kosaques Paris, 1814. 2 vol.

2) J. H. Schnitzler — L'empire des Tsars. Paris, 1856-1869. Tome I-V.
— Geschichte des Rusisches Reiches. Leipzig, 1865.
— Manuel diplomatique. Paris, 1856.

toate testamentele, pe care le-au lăsat capetele încoronate, acesta este cel mai important" [5]).

A intra în amănunte, ar însemna însă să pierdem conturu-rile. De aceia, vom părăsi gâlceava între învăţaţi şi vom expune fapte trăite.

Ţarul Petru I a redactat documentul în anul 1724. Cu pu-ţine zile înaintea morţii sale, testamentul politic a fost înmânat prinţesei Ana, fiica sa, de către Makaroff, secretarul său parti-cular cu cuvintele: „Nu trebuie să ajungă în mâini străine" [2]).

Documentul a fost depus în arhivele secrete ale Palatului Ţarilor din Peterhoff, de lângă St. Petersburg [3]).

Chestiunea succesiunei la tronul Rusiei a rămas însă nere-zolvată de Petru I. Un ucaz din anul 1721, hotărâ că ţarii au dreptul de a-şi desemna urmaşii. Ţarul Petru nu a lăsat nici un act scris, prin care să-şi desemneze urmaşul. Ultimele sale cu-vinte, au fost: „las ca urmaş pe..."; apoi şi-a dat sfârşitul, fără să fi putut termina. Acest desnodământ da dreptul fiecăruia din-tre numeroşii pretendenţi să se considere drept urmaşul indicat de fostul ţar [4]).

In acest timp, senatul se adunase spre a hotărî, conform tradiţiei, asupra succesiunei la tron. Imediat ce ţarul a murit, Feldmareşalul Mentcinikoff a înconjurat adunarea cu trupele sale, a venit în adunare însoţit de garda sa şi citind ultima dorinţă a ţarului decedat, sili adunarea să recunoască ca singură moşteni-toare a tronului pe Ecaterina I, soţia lui Petru I. Adversarii din afara adunării au răsculat poporul, susţinând că testamentul este apocrif, fiind plăsmuit de Mentcinikoff, fostul amant al ţarinei în dauna fiului nefericitului ţarevici Alexe. Alţii susţineau pe cei-lalţi pretendenţi [5]).

---

1) Lucian Herbert (Iulius Grundling). Das Testament Peter's des Grossen. Leipzig, Grunov, 1872, vol. V, p. 169-170.

2) Ibidem, vol. V, p. 166.

3) Testament de Pierre Le Grand. Paris, Passard, Libraire-Editeur, Rue des Grands Augustins 7. f. a. p. 3.

4) Lavisse et Rambaud. op. cit. Tome VII, p. 384.

5) Iulius Grundling. op. cit. vol. V, p 169-170.

Mai târziu, agenţii diplomaţiei moscovite au folosit această întâmplare, spre a se naşte confuzia între cele două testamente: cel politic, existent şi depus în archivele din Peterhoff şi cel asupra succesiunei, plăsmuit de Mentcinikoff în folosul Ţarinei Ecaterina.

Se vorbea însă mult despre testamentul politic a lui Petru I. Nimeni însă nu-l văzuse şi cu atât mai mult nu putuse să-l reproducă.

Istoriografii oficiali ai Rusiei nu au suflat nici un cuvânt asupra acestei chestiuni, deşi făceau o largă propagandă în ţările apusene şi decernau fostului ţar titlul de părinte al Patriei [1]). Această tăcere era fără îndoială în interesul şi comandată de diplomaţia moscovită.

O întâmplare neobişnuită rădică însă vălul de peste acest mister.

Ţarina Elisabeta Petrovna (1741-1762) încearcă o apropriere de Franţa, pe care doreşte s'o atragă într'o coaliţie contra Prusiei. A urmat un schimb de misiuni secrete între Ţarină şi Ludovic XV-lea [2]).

Cavalerul D'Éon, ataşat pe lângă ambasada Franţei la St. Petersburg, a reuşit prin acte de abilitate şi îndrăzneală fără mar-gini să scoată o copie fidelă de pe testamentul politic a lui Petru I, depus la Peterhoff. El a adus acest important document la Paris, odată cu protocolul de adesiune al Ţarinei Elisabeta la Tratatul dela Versailles [3]), încheiat între Franţa şi Austria la 1 Mai 1757 [4]).

Cavalerul D'Éon a încredinţat documentul în mâinile aba-telui conte de Bernies, ministrul de Externe al Franţei şi ale însuşi Regelui Ludovic al XV-lea.

---

1) Memorie Del Regno Di Pietro Il Grande, Imperadore di Rusia, Padre della Patria etc. Del B. Iwan Nestusuranoi, 2 tomuri, 1736.

2) Lavisse et Rambaud. op cit. Tome VII, p. 211.

3) Testament de Pierre Le Grand, op. cit. p. 28.

4) Lavisse et Rambaud op. cit. tome VII, p. 217, 218 (Primul tratat dela Versailles între Austria şi Franţa avusese loc la 1 Mai 1756, tratatul între Rusia şi Austria la 25 Martie 1756, iar adesiunea Rusiei la 31 Decem-brie 1756).

Mareşalul de Belle-Isle, ministrul de război şi ministrul de externe au cerut tânărului cavaler memorii asupra stării Rusiei din acel timp. Acest a redactat lucrările cerute de pe patul de suferinţă, căci în timpul călătoriei a avut un accident grav, care a fost atribuit întâmplării, dar care l-a ţintuit pentru toată viaţa în pat.

Intinsele cunoştinţe dovedite de acest tânăr au impresionat pe miniştri, iar birourile au fost pe deplin luminate. Cu toate acestea, oficialitatea franceză a apreciat că, având în vedere starea şi mijloacele de care dispunea Rusia în acele timpuri, obiectivele propuse sunt himere irealizabile şi privesc un viitor prea îndepărtat [1].

Războiul de şapte ani (1756-1763) contra lui Frederic al II-lea în care Franţa fusese atrasă contra intereselor sale de Rusia şi Austria, începuse. In urma stăruinţelor Franţei, în coaliţie intrase Polonia şi Suedia. Singurul adversar solid al Prusiei, erau armatele ruseşti, care au obţinut victoriile dela Gross Iaegersdorff, Kunesdorff şi Zorndorff [2]. In aceste împrejurări, bineînţeles că documentul prezentat de cavalerul D'Éon nu prezenta un interes actual şi a fost pus la acte.

După moartea Ţarinei Elisabeta şi urcarea pe tronul Rusiei a lui Petru al III-lea (1762), Rusia trece de partea lui Frederic al II-lea, iar la moartea lui August al III-lea, regele Poloniei, armatele ruseşti ocupă această ţară. Cavalerul D'Éon face memorii peste memorii oficialităţii franceze spre a arata intenţiile Rusiei relativ la Polonia. Regalitatea franceză îşi trăia însă ultimele zile şi nu făcea decât să expedieze afacerile curente. In 1778, D'Éon dictează lui La Fortelle amintirile sale, din care spicuim [3]:

„Zădarnic am trimis de pe patul meu de suferinţă memorii peste memorii Mareşalului de Belle-Isle, marchizului de l'Hôpital, care fusese de curând numit ambasador la St. Petersburg în locul cavalerului Douglass şi în fine contelui de Broglie, ambasador în Polonia, pentru a le declara că intenţia secretă a curţii Rusiei era, ca la moartea iminentă a lui August al III-lea, să invadeze Polonia cu trupele sale, în scopul de a fi stăpână acolo, la alegerea regelui şi de a pune mâna pe o parte din teritoriul acesteia, conform planului lui Petru cel Mare; toate intervenţiile mele n'au fost studiate cu atenţia cuvenită, fiindcă, fără îndoială, ele veneau dela un tânăr; însă astăzi (1778), se văd efectele nenorocite ale neîncrederei, pe care atunci a inspirat-o vârsta mea".

1) La Fortelle. La vie du cavalier D'Eon. Paris, 1779, p. 50.
2) Lavisse et Rambaud. op. cit. Tome VII, p. 210.
3) — La Fortelle. La vie du cavalier D'Eon. Paris, 1779, p. 50.
— Testament de Pierre Le Grand. op. cit. p. 26.

Am reprodus aceste rânduri, pentru că ele poartă pecetea unei desăvârşite sincerităţi. Cavalerul D'Éon, care şi-a pus în primejdie viaţa şi al cărui devotament n'a putut să trezească interesul oficialităţii franceze din timpul său asupra primejdiei ruseşti, nu era un plăsmuitor de documente false. Prevederile sale, sprijinite pe actul oficial dela Peterhoff, pe care l-a avut sub ochi şi de pe care a scos o copie fidelă, au căpătat însă o tristă confirmare.

Aurul moscovit cu influenţa sa nefastă, a intervenit fără îndoială la timp. Testamentul politic a lui Petru I n'a putut fi publicat în întregime, nici de către la Fortelle în 1779 şi nici multă vreme după aceia.

Documentul a fost publicat tocmai în 1836 de către Frédéric Gaillardet, în cartea intitulată „Mémoires du cavaler D'Éon" în 2 volume, în editura Ladvocat din Paris. Isvoarele acestui studiu sunt adunate după documentele procurate de familia D'Éon şi după materialul autentic depus la archivele Afacerilor Streine" [1].

Ele prezintă toată garanţia autenticităţii. Ar fi interesant de văzut, care este atitudinea autorului faţă de acest document, căci din aceasta s'ar putea deduce mobilul ce l-a îndemnat să-l dea publicităţii. Este oare Gaillardet un duşman al spiritului moscovit de dominaţie universală? In acest caz buna sa credinţă ar putea fi pusă la îndoială. Iată textul aprecierilor sale asupra testamentului politic a lui Petru I:

1) — Frédéric Gaillardet. *Mémoire* du chevalier D'Eon, Paris, Ladvocat, 1836, vol 1. p. 3.
— Testament de Pierre Le Grand. op. cit. p. 2.

„Numai capul lui Petru cel Mare putea să nască un astfel de plan.

Omul şi gândul sunt demni unul de altul.

Cucerirea Europei, dominaţia universală, iată orizontul pe care privirea sa il îmbrăţişează.

Vulturul de la Nord nu mai încape în spaţiul îngust al Poloniei, Siberiei, Turciei, Persiei şi întregii Europe.

Stepele natale îi sunt prea strâmte.

Inalţă ochii spre soarele în nămezi, îşi construeşte tron deasupra Europei şi vrea Universul întreg spre a-şi desfăşura aripile" [1]).

Deşi nu împărtăşim aprecierile lui Gaillardet asupra testamentului politic a lui Petru I, deoarece noi credem că aspectul moral primează în toate acţiunile omeneşti, am reprodus aceste fragmente cu titlu de document. Autorul, crescut în şcoala romantică a epocei, nu era un detractor al lui Petru I, ci un sincer şi entuziast admirator al „vulturului de Nord".

Buna credinţă a autorului, deci şi autenticitatea documentului ce prezintă, nu lasă nici o urmă de îndoială.

Odată documentul publicat, este lesne de înţeles că diplomaţia moscovită cu misterioasele sale antene a întrebuinţat toate mijloacele posibile pentru a face să dispară exemplarele existente, să declare documentul apocrif şi să provoace tot felul de diversiuni şi confusii asupra scopului urmărit.

O copie fidelă de pe testamentul politic a lui Petru I, însoţită de note foarte interesante, a fost publicată de Gaillardet, în volumul citat sub următorul titlu :

TESTAMENT [2])
de
PIERRE LE GRAND
ou
Plan de domination européenne
laissé par lui a ses descendents et successeurs
au trône de Russie.
Déposé dans les archives du Palais de Péterhoff
près St. Petersbourg.
Paris. Passard. Libraire-Éditeur. 7 Rue Des Grands Augustins.

1) Le Testament... op. cit. p. 28.
2) Broşura se află în colecţia Academiei Române sub No. II. 82.931.

Documentul a mai fost publicat în Écho Français No. 51 din Februarie, 1843.

Theodor Codrescu a reprodus deasemeni testamentul politic a lui Petru I în colecţia sa de documente „Uricariul" şi într'o broşură, intitulată „Testamentul lui Petru cel Mare", Iaşi, Editura Buciumul Român. 1892.

Textul documentului este precedat de următoarea prefaţă :

„Tâmplarea a adus ca în zilele trecute, un talal jidov ne-a adus de vânzare mai multe documente pentru colecţia Uricariului ; între aceste acte, am găsit şi Testamentul lui Petru cel Mare, tradus în româneşte. In tinereţea mea, 1843, foarte mult se vorbea despre acest pas al Ţarului Rusiei. Crezând că fac o îndatorire amatorilor români, de a le da în broşură aceste instrucţiuni, cari povăţuesc şi astăzi Imperiul Rusiei, îi rog de a-l primi cu bunăvoinţă, ţinând în seamă împărtăşirea ce le-o fac.

Iaşi, 10 August, 1892
Theodor Codrescu".

Broşura mai cuprinde şi următoarea notă :

„Testamentul Ţarului Ruşilor, Petru cel Mare, de pe care ambasadorul Franţei din St. Petersburg, la anul 1757, isprăvind a scoate o copie de pe archiva Rusiei, au trimis-o la cabinetul Franţei în vremea craiului Francezilor Ludovic al XV-lea şi la 1843 s'a publicat în l'Écho Français No. 5.

Din aceste două note ale broşurei lui Th. Codrescu reiese că piesa descoperită de bătrânul colecţionar de documente este o copie a textului francez al documentului publicat în l'Écho Français No. 51 din Februarie, 1843. Aici s'a strecurat greşala că acel ce a reuşit să scoată copia de pe originalul de la Peterhoff ar fi ambasadorul Franţei, în loc de cavalerul D'Éon, care era numai ataşat pe lângă acea ambasadă.

Comparând cele două texte ale documentului, adică cel publicat de Gaillardet şi textul publicat în l'Écho Français după 7 ani, constatăm că ele sunt identice. Singura deosebire este că, în textul publicat de Gaillardet, aliniatul 2 şi următorii din consideraţiile preliminare sunt la persoana treia, iar în l'Écho Français la persoana întâia; înţelesul este încă acelaş (Vezi textele comparate în Nota A).

NOTA A.

TEXTUL DUPĂ GAILLARDET.
(al. 2 și urm.)

«Le grand Dieu de qui nous tenons notre existence et notre couronne, nous ayant constamment éclairé de ses lumières et son divin appui, etc.

Ici Pierre I-er établit que, d'après ses vues, qu'il croit celles de la Providence, il regarde le peuple russe appelé, dans l'avenir, à la domination générale de l'Europe.

Il fond cette pensée sur ce que, d'après lui, les nations européennes sont arrivées, pour la plupart, à un état de vieillesse voisin de la caducité, ou qu'elles y marchent à grands pas; d'ou il suit qu'elles doivent être facilement et indubitablement conquise par un peuple jeune et neuf, quand ce dernier aura atteint toute sa force et toute sa croissance.

Le monarque russe regarde cette invasion future des pays de l'Occident et de l'Orient par le Nord, comme un mouvement périodique arrêté dans les desseins de la Providence qui a ainsi régénéré, dit-il, le peuple romaine par l'invasion des barbares.

Il compare ces émigrations des hommes polaires au flux du Nil qui, à certains époques, vient engraisser de son limon les terres amaigries de l'Egypte. Il ajoute que la Russie, qu'il a trouvé rivière et qu'il laisse fleuve, deviendra,

TEXTUL DUPĂ L'ECHO FRANCAIS ȘI CODRESCU.
(al. 2 și urm.)

«Marele Dumnezeu, dela care avem ființa și Coroana noastră, luminându-ne tot timpul cu luminile sale și ajutându-ne cu sprijinul său dumnezeiesc, îmi iartă mie a privi poporul rusesc ca acel chemat a stăpâni întreaga Europă.

Îmi întemeiez această ideie pe faptul că națiunile europene au ajuns în cea mai mare parte, într'o stare de bătrânețe aproape de prăbușirea lor, sau merg cu pași mari într'acolo; urmează că ele trebuie să fie subjugate ușor și neîndoielnic de un popor tânăr și nou, când acela va ajunge la culmea puterii și creșterii sale.

Eu privesc invazia viitoare a țărilor Occidentului și Orientului de către oamenii Nordului, ca o mișcare periodică prevăzută de scopurile Providenței, care deasemeni a regenerat poporul roman prin năvălirea barbarilor.

Emigrările oamenilor dela pol sunt asemeni fluxului Nilului, care la anumite epoci, îngrașă cu mâlul său pământurile uscate ale Egiptului. Eu am găsit Rusia un mic pârâiaș și o las un fluviu mare; dacă urmașii mei vor ști

sous ses succeseurs, un grande Mer destinée a fertiliser l'Europe appauvrie, et que ses flots déborderont malgré toutes les digues que des mains affaiblies pourront leur opposer, si ses descendents savent en diriger le cours. C'est pourquoi il leur laisse les enseignements dont la teneur suit, et qu'il récommande à leur attention constante, de même que Moïse avait récomandé les tables de la loi au peuple juif.

să-i îndrepte cursul, ea va deveni o mare destinată să fecundeze Europa cea stearpă, iar valurile sale se vor revărsă peste toate stăvilele pe care s'ar ispiti să le opună niște mâini slăbănogite. Pentru aceasta, eu le las instrucțiunile ce urmează, pe care le recomand atențiunei și constantei lor execuții, după cum Moise recomandase tablele legii poporului evreu.

Gaillardet a observat această schimbare de persoană în copia scoasă de cavalerul D'Éon, pe care o menționează astfel: „Iată piesa. E regretabil că cavalerul D'Éon a mutilat considerațiile preliminare. Textul e reprodus după textul original"[1]).

Această remarcă este o dovadă în plus asupra scrupulozității cu care a lucrat Gaillardet.

Deosebirea formală dintre cele două texte se explică prin faptul că publicistul din 1843, impresionat de remarca lui Gaillardet, a efectuat, pentru a ușura înțelegerea cititorilor, schimbarea persoanei în cele câteva aliniate din considerațiile preliminare. Pentru aceleaș motive, am preferat și noi textul din l'Écho Français.

In studiul citat a lui Iulius Grundling: „Das Testament Peter's des Grossen", care descrie în cinci volume cele mai mici amănunte din viața și politica Țarului Petru I, nu este reprodus textul documentului. Se citează însă paragraful IV din Instrucțiunile date de Petru I, relativ la mijloacele ce trebuiesc întrebuințate pentru împărțirea Poloniei și paragraful VII relativ la aservirea Germaniei prin încuscrirea cu familiile domnitoare [2]). In același loc, este citat La Fortelle, de unde deducem că autorul

1) Testament de Pierre Le Grand, p. 28.
2) Lucian Herbert (Iulius Grundling). op cit. vol. V. p. 167, 168.

čunoştea opera acestuia (in care nu era publicat documentul).

Cu aceasta, am trecut intr'o scurtă revistă, chestiunea autenticităţii documentului sub raportul bibliografic. Copia scoasă de cavalerul D'Eon, fiind depusă in archivele Ministerului de Externe francez incă din 1757, documentul nu putea fi plăsmuit, nici de Ecaterina II (1763-1796), nici de Lesur, nici, cu atât mai puţin, de Napoleon I.

Evenimentele ce se desfăşoară astăzi sub ochii noştri sunt o dovadă vie că ideia fixă de subjugare a lumii trăeşte in sufletul moscovit cu intensitate, iar istoria arată că sufletul unui popor nu se schimbă de la o zi la alta.

Autorul unui plan atât de gigantic, care pune in acţiune mijloace atât de diabolice, nu putea fi decât un moscovit, care să sintetizeze sufletul poporului său. El nu putea fi decât Petru I, care a acumulat toate calităţile şi defectele rasei sale şi care a lăsat urme stranii şi unice in Istoria Universală:

– El a deschis o fereastră spre Europa Rusiei asiatice, a infiinţat o armată şi o flotă nouă, in care s'a inscris ca simplu soldat şi, matelot luând toate gradele pe rând.

– A călătorit incognito 17 luni in Germania, Olanda şi Anglia, lucrând in şantierele navale şi atelierele mecanice ca simplu lucrător. Propaganda sovietică şi-l insuşeşte fără rezerve, dedicându-i filme de slavă.

– A fost o fire inzestrată cu un spirit rar de aventură, suportând cu o vigoare sălbatecă dezastre ca cele dela Narva (1700) şi Stălineşti (1711) şi obţinând victorii ca cele dela Pultava (1709).

– A fost de o cruzime feroce, ucizând pe unicul său fiu, Alexe (1718) şi inăbuşind răscoalele cu o sălbătăcie nemaivăzută chiar in Rusia.

– Petru I s'a instruit prin călătoriile făcute in Europa. Vizitând Franţa, se duce la mormântul lui Richelieu şi exclamă: „Mare om, ţi-aşi fi dat o jumătate din imperiul meu, pentru a învăţa de la tine să guvernez pe cealaltă".

– El a lăsat şi alte scrieri, [1]) din care transpiră acelaşi spirit ca in testamentul său politic.

§ 2. **Date Istorice.**

Dacă autenticitatea testamentului lui Petru I a fost contestată, apoi nimeni nu poate contesta faptul că toate guvernele care s'au perindat la conducerea Rusiei au urmărit cu perseverenţă scopul şi au intrebuinţat mijloacele odioase recomandate de el. Ca mărurie stă Istoria Lumii din ultimele două veacuri.

Această constatare a fost făcută intre alţii şi de Grundling, care spune: „testamentul politic a lui Petru I este urmat ca tradiţie din generaţie in generaţie" [2]).

Cadrul restrâns al acestui studiu nu ne ingădue să amintim decât câteva date caracteristice.

– Petru I se aliază cu Polonia şi Danemarca contra Suediei, căreia ii răpeşte Ingria, Carelia, Livonia şi Estonia, asigurând astfel Rusiei eşirea la Marea Baltică. Prin aceasta, paragraful II şi VIII din Instrucţiuni, care prevede „inaintarea spre Nord, dealungul Balticei" a fost adus la indeplinire, intreţinând rivalităţile dintre Suedia, Danemarca şi Polonia.

– Scopul lui Petru I de a pune stăpânire pe Constantinopol şi Marea Neagră, formulat in paragrafele VIII şi IX din Instrucţiuni, era cunoscut de contemporanii săi, după cum se constată dintr'o scrisoare a lui Leibnitz către prietenul său Thomas Burnet [3]). Aceasta a fost cauza războaielor necurmate cu Turcii de la 1711-1877.

– Rusia a urmărit cu tenacitate desfiinţarea Poloniei, intre-

---

1) citâm cu titlu de document:
- Jurnalul campaniei contra Suediei (1698-1714), 2 vol. in 8, tradus in l. franceză. Londres, 1773.
- Scrisori şi diferite traduceri in limba franceză.
- Anecdote originale sub pseudonimul Ivan, Neste-Suvanoy, tradus fr. Staehlin. Strassbourg. 1877.

2) Iulius Grundling, op. cit. vol V p. 169-170.

3 A. D. Xenopol. Istoria Românilor, Iaşi 1896, vol. VIII, p. 107.

buințând toate mijloacele prescrise de paragraful IV din Instrucțiuni, adică alimentând zizaniile dintre diferite partide, coruperea cu aur a persoanelor influente, ocupația periodică a teritoriului și în sfârșit împărțirea „vremelnică" a acestei țări cu Austria și Prusia (1772) „până se va putea lua înapoi ce li s'a dat".

– La abdicarea lui August I, regele Poloniei, în favoarea lui Stanislas Lescinski (1708), Petru I năvălește cu oștile sale în Polonia, de unde a fost gonit de Carol al XII-lea, regele Suediei [1]).

– La moartea lui August al II-lea regele Poloniei (1733), Țarina Ana ocupă țara, cu consimțământul Austriei, cu scopul de a se alege la tronul vacant o creatură a sa și a pregăti astfel ocupația definitivă [2]).

– Țărina Elisabeta trimite Poloniei în 1745 o notă diplomatică, prin care face cunoscut că se opune ca dieta să aducă vre-o schimbare în Constituția Poloniei [3]). Fără îndoială, că însănătoșirea vieții politice din acea țară îngreuia planurile viitoare ale Rusiei.

– Instrucțiunile, pe care Ecaterina a II-a le trimite la 6 Noembrie, 1763, împuterniciților săi din Polonia, contele Keyserling și prințul Repnin, sunt de un cinism fără pereche. Regele August al II-lea murise, iar Ecaterina vrea cu orice preț ca dieta polonă să aleagă rege pe fostul ei favorit, contele Poniatowski. Instrucțiunile prevăd ca împuterniciții țarinei să primească orice sume va fi nevoie dela casa Clifford Fils et Comp. din Amsterdam, pentru „a da cui și cât vor crede", pentru ca dieta să lucreze cum vor vrea aceștia și să ceară protecția oștilor rusești, numai la nevoie. Agenții trebuiau să lucreze astfel, încât să nu atragă atențiunea cabinetelor europene și să păstreze un secret desăvârșit (toate notele, ordinele și instrucțiunile agenților și organelor lor camuflate trebuia să fie distruse prin ardere) [4]). Rezultatul final se cunoaște: împărțirea Poloniei la anul 1772.

Sunt foarte interesante mijloacele prin care diplomația moscovită a reușit să neutralizeze Austria, care s'ar fi putut opune cu mult succes expansiunei treptate a Rusiei. Astfel s'a încurajat cu grijă visurile de heghemonie ale Casei de Austria asupra Germaniei, ațâțând în același timp în ascuns dușmănia prinților germani contra acesteia, după cum prevede paragraful X din instrucțiuni. Tendințele de expansiune teritorială ale Austriei au fost cu grijă cultivate, „căutând să intereseze acest stat la isgonirea Turcilor din Europa, dându-i o parte din pradă, cu gândul de a i-o lua mai târziu înapoi" (par. XI din Instrucțiuni). Austria primește astfel o parte din Polonia (1772) și este ajutată de Ruși să ocupe Bucovina (1777). Ecaterina a II-a convinge pe Iosef al II-lea, împăratul Austriei, în întrevederea dela Moghilău (1787) că a sosit momentul împărțirii Turciei și îi expune planul unei restaurări a Daciei (Muntenia și Moldova) și a Imperiului Bizantin la Constantinopol [1]). Bineînțeles că aceste state urmau să fie creiate în astfel de condițiuni, încât înglobarea lor la Rusia să nu fie decât chestiune de timp și de oportunitate.

1) Lavisse et Rambaud. op. cit. vol. V. p. 54.
A. D. Xenopol op. cit. vol VIII p. 107.
2) A. D. Xenopol op. cit. vol. IX p. 57.58.
3) Testament de Pierre Le Grand. op. cit. Nota A. p. 9.
4) L. Chodzko. La Pologne illustré. Paris. 1795. p. 138.

Diplomația moscovită a întrebuințat toate mijloacele posibile și adesea s'a recurs la arme, pentru a împiedica Prusia să realizeze unitatea Germaniei, încurajând veleitățile de heghemonie ale Austriei și tendințele de independență ale prinților germani. Paragraful III din Instrucțiuni recomandă „amestecul în afacerile și încurcăturile Germaniei, care fiind mai aproape, ne interesează mai mult". Încuscririle prinților ruși cu prinții germani era un mijloc pentru mărirea influenței rusești în Germania (vezi paragraful VI din Instrucțiuni). Coaliția realizată contra lui Frederic al II-lea de către împărăteasa Elisabeta a Rusiei și care adus la războiul de șapte ani (1756-1762) este un exemplu tipic [2]). Succesele armatelor rusești în acest război au întârziat cu o sută de ani unitatea Germaniei.

Atunci când sub regele Frederic Wilhelm al IV-lea (1840-1861) cabinetul dela Berlin a vrut să devină campionul unității germane, Țarul Nicolae I (1825-1855) a trimis numeroase trupe la frontiera

1) A. D. Xenopol. op. cit. vol. IX, p. 224.
2) Lavisse et Rambaud. op. cit. vol. VII. p. 211-219.

Prusiei, contra cumnatului său. Imediat ce Berlinul şi-a schimbat atitudinea, Ţarul a început să facă ochi dulci regelui Prusiei. Intreg poporul german îmbrăţişează însă ideia unei singure monarchii, iar privirile tuturor se îndreaptă spre Frederic Wilhelm al IV-lea. Ţarul începe să trimită la Berlin note ameninţătoare relativ la războiul cu Danemarca si violarea tratatului din 1815; îndată ce Regele refuză coroana, Ţarul se îmbunează şi jocul începe dela capăt [1]. A trebuit să vină geniul lui Bismarck, care să creieze condiţiile prielnice pentru unitatea Germaniei.

Alianţa cu Anglia, prevăzută la paragraful VII din Instrucţiuni, a fost cultivată de aproape toţi conducătorii Rusiei, pentru ca în schimbul marilor avantaje comerciale ce ofereau acestei ţări, să poată desvolta cu ajutorul ei navigaţia şi comerţul rusesc. Astfel iau fiinţă contuare englezeşti în porturile din Marea Baltică (St. Petersburg, Riga, Reval şi Narva) şi în marile centre din interiorul Rusiei (Moscova, Kazan, şi Astrahan), care făceau un comerţ întins până în Persia; în schimb, Anglia trimite Rusiei instructori pentru marina de război din Marea Baltică şi Marea Neagră. In războiul Ruso-Turc din 1763-1774, flota rusească din Baltica, sub protecţia marinei engleze şi sub comanda amiralului Elphistone, ajunge până în Mediterana şi distruge flota turcească la Tscheszmé, lângă Hios [2]. Diplomaţia engleză a văzut întotdeauna în colosul rusesc o forţă pe care a folosit-o pentru scopurile sale egoiste, fără a ţine socoteală că prin aceasta subminează cultura europeană. Atât în preajma războiului mondial, cât şi în actualul război, Anglia a recunoscut Rusiei pretenţiunile sale asupra Constantinopolului şi a Sud-Estului european.

Stăpânirea Mărei Negre, Constantinopolului şi apropierea de Indii au fost ideia fixă a politicei moscovite, deoarece după paragraful IX din Instrucţiuni „acel ce va domni acolo, va fi adevăratul stăpân al lumii". Ruşii au purtat cu Turcii, în timpul dela 1711-1855, opt războaie pentru cucerirea Constantinopolului

1) F. Schonffelberg. Quel est le but de la Russie dans les mers du Nord. La Pologne, 17 Iunie, 1849.
2) A. D. Xenopol. op. cit. vol. IX. p. 147.

şi Sud-Estului european. Ţările Române au avut de suferit, în 43 de ani de ocupaţie rusească, devastări şi umilinţe, cari nu se pot descrie, deşi masca, sub care Muscalii purtau aceste războaie, era desrobirea creştinilor de sub jugul otoman. Corupţia degradatoare a celor slabi de înger, deportarea în Siberia a celor dârji şi conştienţi, atragerea clerului şi boerilor cu mirajul privilegiilor, ameninţarea cu adevărate urgii – toate mijloacele erau întrebuinţate pentru a slăbi rezistenţa Românilor. In timpul ocupaţiei din 1738-1739, generalul Münich a ameninţat boerii că va da foc Iaşului, dacă nu semnează că primesc „cu recunoştinţă" rânduelile lui împilatoare.

Imensele succese ale politicei moscovite în dauna Turciei nu au la bază atât forţa armelor, cât abilitatea diplomaţiei şi corupţia. Frederic cel Mare compară războaiele între Ruşi şi Turci ca o luptă între chiori şi orbi, în care cei dintâi sfârşesc prin a învinge; în ce priveşte corupţia otomană, spunea că „Turcul este în stare să-şi vândă pe tata, mama şi chiar pe marele profet" [1].

După pacea dela Adrianopol (1829) şi tratatul dela Unkiar-Iskelesi, Rusia ajunsese un pericol european. Ea ocupase Basarabia şi gurile Dunării şi obţinuse dela Turci dreptul de a trece prin strâmtori în Marea Mediterană flota sa de război, fără ca celelalte state să aibă dreptul de a transporta vasele de război în Marea Neagră. Aceastǎ mare ajunsese un lac rusesc [2].

Un reviriment se produce în opinia publică europeană, care deabia acum se trezeşte şi începe să vadă în tendinţele de dominaţie ale Rusiei un pericol pentru cultura europeană. Războiul Crimeii (1853-1856), terminat prin pacea dela Paris (1859), taie calea Ruşilor spre Constantinopol prin unirea Moldovei şi Munteniei într'un singur stat, România, căreia i se înapoiază Basarabia de Sud şi gurile Dunării. Misiunea Poporului Român, care, neştiut de nimeni, luptase aproape două milenii la Dunăre şi Nistru, ca străjer al culturii europene în faţa stepelor asiatice, apare pentru prima oară în conştiinţa europeană.

1) A. D. Xenopol. op. cit. vol. IX. p. 224 şi 227.
2) A. D. Xenopol. op. cit. vol. XII. p. 100.

Este foarte interesant, cum marele istoric și filosof A. D. Xenopol sintetiză acum o jumătate de secol, după aprofundate studii, mitul muscălesc de subjugare a lumii, care amenință cultura europeană.

„Ideia subjugării lumii întregi, care a apărut de atâtea ori la hoardele barbare ale Răsăritului, pare a fi pus stăpânire pe Rusia ca o ideie fixă. Imboldirea firească de a da o răsuflare puterei celei apăsate înlănțuite de despotism, plecarea de a face aiurea pe stăpânul, pe când acasă zaci în robia cea mai degradatoare, dorința de a se bucura afară de bunuri și de desfătări, care sunt cu neputință în lupta dinlăuntru, în sfârșit disprețul și invidia, în contra oricărei culturi neînțelese și care, neputând-o ajunge, tinzi a o nimici, iată motivele ce împingeau odinioară toiurile de barbari asupra Europei, și care astăzi împing pe Ruși a îndeplini testamentul lui Petru cel Mare, cucerirea acestei părți a lumii... Popoarele sălbatece lucrau fără un plan conceput mai dinainte, ele năvăleau cu o furie turbată, dar fără scop, veneau și dispăreau ca o furtună. Rusia a pus barbaria Răsăritului într'un sistem, puterea brutală a masselor sale este sprijinită prin știință și asta împrumutată dela Apus. Toată rafinăria unei diplomații istețe și intrigile complicate ale unei politici ambițioase îi vin în ajutor. Pe când hoardele barbare lucrau fără conștiință, puterile rusești sunt conduse de o minte ageră, pusă în slujba unei imboldiri nesățioase de întindere, de răpiri și de cuceriri"[1]).

Evenimentele din ultima jumătate de veac, dar mai ales actualul războI stârnit de Soviete, dau o temeinică confirmare luminoasei revelații făcută de Xenopol.

1) A. D. Xenopol. op. cit. vol. XII, p. 124.

Cap. III. Mitul moscovit de subjugare a lumii.

Geneza istorică. Aspectele sale: ortodoxia țaristă, panslavismul și comunismul.

Acest fenomen de psihiatrie colectivă s'a manifestat odată cu apariția Moscovei în istoria omenirei. El își are originea, atât în instinctul de cuceriri al omului stepei, cât și în nenorocita moștenire mongolă. Este deajuns să amintim că stepele Rusiei nu sunt decât o prelungire a stepelor asiatice și că acolo și-au avut stanistea toți barbarii, care porneau periodic spre Occident în calea destinului lor.

Vom încerca să aruncăm o lumină cât mai vie asupra acestui fenomen, punând la contribuție operele celor mai de seamă cugetători slavi din decursul vremii. Inainte de toate, se impune să facem o mică incursiune istorică, deoarece între ce a fost ieri, ce este astăzi și ce va fi mâine, există o strânsă legătură causală.

Inaintea năvălirii barbarilor, Slavii trăiau în stepele scitice și sarmate ca o massă amorfă, alimentând comerțul cu sclavi. Cuvântul slav era sinonim cu sclav. Ei au fost aduși de stăpânii lor Huni și Avari până la Elba și au invadat vechea Dacie. Scriitorii bizantini contemporani zugrăvesc astfel firea lor plină de contraste, și anarhică: „Sclavinii... trăesc de capul lor în anarhie și pe șefii lor îi omoară într'una, ori pe vremea mesei, ori când sunt la drum..."[1]).

Istoricul german Evers a susținut teoria, că Slavii primitivi

1) Caesarius de Nazians, citat de Müllenhoff. Archiv für slaviche Philologie, I, 1875, p. 294.

nu cunoşteau proprietatea individuală, ci numai posesiunea in comun; dealtfel in vechiul drept rusesc (Ruscaia-Pravda), nu există nici o menţiune relativ la dreptul funciar personal. Cei mai de seamă istorici ruşi admit teoria lui Evers.

După invazia Tătarilor din 1241, aceştia se inapoiază in stepele natale şi se mulţumesc cu stăpânirea efectivă asupra Slavilor din Răsărit. Tribul principal işi aşează corturile la Sarai (Ţarev) pe Volga, iar hanul său se intitulează „stăpânul lumii".

Rusia a fost brutal ruptă de Europa şi alipită Asiei. Principii Moscovei devin agenţii de strângere a dărilor pentru stăpânii lor. Prin exces de zel faţă de aceştia, făţărnicie, linguşiri, hrăpiri şi denunţarea rivalilor jenanţi, ei ajung cu ajutorul Hanilor Tătari „Mari Kneji" [1]), iar Moscova devine metropola religioasă şi politică a Slavilor de Răsărit. Când după două sute de ani, Hoarda de aur şi stăpânirea tatară se pulverizează, in locul Tatarilor cuceritori prin sabie, rămaseră fostele lor slugi, rădicate prin linguşire şi silnicie [2]).

Ivan cel Groaznic unifică ţara cu knutul moştenit dela Mongoli. Statul creiat de el avea un caracter asiatic. Este deajuns să amintim, că despotismul cel mai odios, armamentul şi imbrăcămintea erau curat mongole: scări scurte, oblânci inalţi, caftan lung, turban cu egretă, sabia incovoiată, pumnale la centură, jocul pe vine şi... indispensabilul knut.

Petru cel Mare, aşa zisul modernizator al Rusiei, a fost totuşi cel mai tipic reprezentant al mitului mongol de cuceriri. El a pus la temelia noului stat concepţia Hoardei de aur, sintetizată in documentul intitulat „Testamentul lui Petru cel Mare".

Instrucţiunile secrete date de el au fost urmate cu o tenacitate diabolică de toate regimurile, ce s'au perindat la conducerea acestei ţări, oricare ar fi fost masca făţarnică dindărătul căreia lucrau spre a inşela vigilenţa victimelor. Sufletul moscovit

---

1) A. Mallet et Isaac. Cours complet d'Histoire, sec. XIV-XVI p. 20-29 şi 217-225.

2) D. C. Moruzi. Românii şi Ruşii. Bucureşti 1906, p. 95.
cfr. Zamfir C. Arbore. Povestiri din Istoria Rusească. p. 32

a rămas totdeauna acelaşi. Această observaţie este confirmată de Maxim Gorki in următoarea imprejurare. In timpul luptelor dintre albi şi roşii, acesta a fost intrebat, cine sunt mai cruzi, albii sau roşii? – „Sunt probabil in acelaşi măsură, pentrucă sunt deopotrivă Ruşi", a fost răspunsul.

Aşa dar Petru I nu era un inovator; el a avut doar cinismul de a formula in câteva pagini mitul. Mijloacele pe care le-a recomandat cu o angelică candoare urmaşilor săi sunt: făţărnicia, minciuna, intriga, vrajba, corupţia cea mai neruşinată, crima şi asasinatul in massă; cu aceste arme, el declară răsboiu fără răgaz şi fără cruţare umanităţii, până la desăvârşita subjugare a omenirii. Astfel inţelegea el „să regenereze Europa cea stearpă" cu sângele kalmuc.

Mitul muscălesc s'a manifestat sub trei aspecte: ortodoxia ţaristă, panslavismul şi comunismul.

§ 1. **Ortodoxia ţaristă.**

Inainte de a se inchega unitatea politică a ţării, starea de revoluţie contra oricărei ordine de drept stabilite era endemică in lumea stepelor. Extazuri mistice in populaţia satelor şi oraşelor, stări de spirit mesianice şi hoţeşti, spiritul tradiţional de hoardă năvălitoare, infăţişări monstruoase de violenţă, de sânge şi lacrimi cu proporţii apocaliptice – toate acestea sunt expresia unei Asii păgâne şi mistice. Gustave Le Bon spune că „in Rusia au mişunat intodeauna secte, a căror adepţi nu cred in divinităţi, dar cu toate acestea sunt gata să moară pentru credinţa lor" [1]).

Moscoviţii au folosit intotdeauna ortodoxia ca un mijloc de agitaţie politică; in spirit, ei n'au fost niciodată ortodoxi. Cu ajutorul Hanului Tătar, Moscova a devenit metropola religioasă a Rusiei in dauna Kievului. Creştinismul lor poartă pecetea asiatică a Hoardei de aur. Principii Moscovei au luat titlul de Ţari de la Ţarev, capitala Hoardei, devenind şefi religioşi pentru scopuri politice, contra principiilor elementare ale ortodoxiei. Ei şi-au aso-

---

1) Gustave le Bon. La vie des verités, Paris 1925, p. 113.

ciat acțiunea clerului, care stăpânea domenii întinse în Principatul Moscovei, fapt pe care istoricii Ruşi Platonov şi Bestiaew-Riumin îl consideră una din cauzele mărirei Moscovei.

Moscova în decursul vremii „a luat obiceiul să se considere poporul ales a lui Dumnezeu, chemat să joace primul rol printre popoarele ortodoxiei şi să ia locul Bizanţului" [1]).

Călugărul Pskov Philateu scria Marelui Prinţ Vasile, un urmaş a lui Boris Gudunov: „Veghiază, ţar pios, ca toate regatele creştine să se găsească sub stăpânirea ta; două Rome au căzut; veghiază ca cea de a treia (Moscova) să rămână veşnică şi să nu mai existe o a patra" [2]).

Ori, aceasta nu e ortodoxie. Ecumenicitatea sau universalismul ortodox se traduce în concret prin ideia de armonie între naţiuni, care devin surori în spirit. Ortodoxia este aşa dar universală numai în spirit, dogmă şi aspiraţiuni, nu şi în forma de organizare, care este particulară. Ea ajută, nu înăbuşe individualitatea umană şi specificul naţional, ca o condiţie a spiritualităţii creştine.

Ortodoxia deformată muscălească a desvoltat un spirit mesianic separatist şi duşmănos Europei, diametral opuse ortodoxiei, tradusă în fapt prin ideia de armonie între naţiuni.

Petru I recomandă urmaşilor în paragraful XII din Instrucţiuni: „să fie atraşi ortodocşii din Sud-Estul Europei printr'un fel de protectorat şi supremaţie religioasă pentru a-i folosi ca organe de disoluţie a statelor vecine în interesul mărirei şi prosperităţii Rusiei".

Astfel el ridică steagul „desrobirei popoarelor creştine aflate sub jugul turcesc". Ca urmare, Muscalii au invadat Principatele Române de opt ori în interval de 143 de ani (1710-1853) sub pretextul răsboaielor cu Turcia. In acest răstimp, Românii au îndurat 43 de ani de ocupaţie rusească.

Nu se pot descri suferinţele Românilor în timpul acestor ocupaţiuni, cari aveau de scop cucerirea lor definitivă. Românul

---

1) Platonov. Histoire de la Russie des origines à 1918, Paris, 1920.

2) Cfr. N. Davidescu. Intre Europa şi Rusia moscovită. III. Acţiunea din 12.VI.1941.

are o imagine plastică pentru a zugrăvi făţărnicia muscălească în proverbul „Rusul umblă cu crucea în sân şi cu dracul în inimă".

§ 2. **Panslavismul.**

După revoluţia franceză, popoarele Europei încep să agite ideia naţională. Italia, Germania şi Principatele Române luptă cu ardoare pentru unitatea lor politică. Tema ortodoxiei rămâne perimată. Făţărnicia muscălească, pentru a fi în nota timpului, îşi croieşte o altă mască: panslavismul.

Moscova, care ţinea atâtea popoare sub urgia knutului său, începe să vorbească în numele unui fals naţionalism, după cum până acum vorbise în numele unei false ortodoxii.

Istoria panslavismului nu este decât preamărirea globală a tot ce este rusesc, pe temeiul unei istorii proprii, de structură asiatică, a Rusiei. Pleiada de învăţaţi, poeţi şi literaţi panslavişti, pusă în mişcare de aurul muscălesc, începe o agitaţie fanatică contra Europei „degenerate".

Poetul ceh Colar anunţă: „Toate popoarele Europei şi-au spus ultimul cuvânt. Acum, Slavi, este rândul nostru să vorbim" [1]).

„Ce vom fi noi, Slavii, peste o sută de ani? Ce va fi toată Europa? Viaţa Slavă, ca un potop, îşi va întinde peste tot stăpânirea. Această limbă, pe care greşitele idei germane o socotesc ca un dialect al sclavilor, va răsuna sub bolţile palatelor şi în gura însăşi a duşmanilor noştri. Ştiinţele vor curge pe canalul slav şi costumele, moravurile, cântecele poporului nostru vor fi la modă pe Sena şi pe Elba" [2]).

Răsboiul Crimeii, terminat cu un dezastru pentru Rusia, a dat noi aripi mitului muscălesc. Impăratul Alexandru al II-lea a dat la urcarea sa pe tron următorul manifest: „Facă Providenţa, care ne-a chemat la această înaltă misiune, să putem aduce Ru-

---

1) Citat de profesorul Mickiewici la deschiderea cursului de literatură slavă la Paris, în 1840.

2) Palacki «Fiica Slavei» Praga. 1821, cit. N. Davidescu. Acţiunea din 8-VII-1941.

sia la cel mai înalt grad al puterii și gloriei, ca prin noi să se îndeplinească directivele (les vues) și dorințele iluștrilor noștri predecesori, Petru și Caterina...."[1]).

La congresul panslavit de la Moscova (1867), Țarul saluta pe congresiști cu aceste cuvinte: „Vă urez bună venire, frații mei Slavi, pe acest pământ slav".

Reporterii ziarelor europene, care au asistat la congres, au dat alarma asupra primejdiei. Publicistul francez Henri Martin vedea în Ruși Turanieni și punea problema unei lupte între Arieni și Turanieni[2]).

În timpul răsboiului dintre Franța și Germania de la 1870, Generalul Fadiaev socotea că acum este timpul unui răsboiu contra Austriei pentru cucerirea Galiției și reluarea Basarabiei[3]). Generalul era în vederile paragrafului 13 din instrucțiunile lui Petru I.

Scriitorul Dostoiewski conchide fără reticență în 1878 că „toți oamenii trebue să devină înainte de toate ruși, pentru că cosmopolitismul este o ideie națională (sic) rusească"[4]).

După cum vedem, panslavismul este și mai fanatic și mai absurd decât ortodoxia țaristă, celalt aspect al misticei moscovite.

§ 3. **Comunismul.**

Răsboiul mondial a dovedit că monstrul moscovit are picioare de lut. Tema panslavismului de subjugare a lumii a devenit ridicolă. Geniul răului nu ostenește însă niciodată. Aceleași cauze produc aceleași efecte.

Lumea moscovită, rămasă o clipă fără busolă, a trecut dea-dreptul la anarhia revoluționară și comunism, reeditând ororile mistice ale Evului Mediu. Șivoiul instictelor primare, deslănțuind stihiile înfricoșătoare ale ferocității colective, a găsit un alt specific pentru a ferici omenirea: comunismul.

---

1) Le Journal de St. Petersburg, 3 Mai, 1855.
2) N. Davidescu. Intre Europa și Rusia moscovită. idem.
3) Idem.
4) N. Davidescu. Idem.

Anarhia gregară și geniul răului au sistematizat prin dictatura proletariatului dezordinea și au legitimat jaful, trădarea, crima și violența.

Mitul muscălesc de subjugare a lumii a găsit un nou făgaș: triumful comunismului în lume, bineînțeles în folosul acelor ce au fericit lumea cu această formulă. Petru I, apoteozat în filmele de propagandă sovietică, putea fi mulțumit de opera urmașilor săi, Lenin, Trotzki și Stalin.

Planul de lucru a fost astfel întocmit. Internaționala a III-a (Kominternul) trebuia să lucreze din umbră prin mijloace oculte pentru a deslănțui revoluția și anarhia mondială. Uniunea Sovietelor, statul oficial, nu trebuia să intervină cu armele, decât pentru a pune stăpânire în folosul Muscalilor și a consolida opera de comunizare a lumii, desăvârșită de Komintern. Acțiunea militară, spunea Trotzki, este ca și forcepsul: dacă se aplică înainte de vreme, copilul se naște mort.

Revoluția din Ungaria, Spania, China, răscoala dela Tatar-Bunar sunt opera Komintern-ului, care a cheltuit miliarde pentru propagandă și armamente. Propaganda trebuia să creieze, să dirijeze și să alimenteze cu bani și arme partidele asociate din țările respective. Temele de propagandă nu erau rigide, ci evoluau după împrejurări, dovedind mari calități de adaptare și sincronizare a propagandei la politica externă. Fiecare etapă a politicei sovietice corespunde altor formule de propagandă. Astfel adversarii de până ieri devin prietenii de astăzi, iar asociații de ieri devin peste noapte vrăjmași.

Propaganda sovietică stimulă și folosea năzuințele unor popoare contra altora, pentru a trage foloase din vrajba și slăbiciunea celorlalți.

Alarmismul sovietic strecoară în mod abil în urechile credule anumite svonuri, cu anumite scopuri, pentru demoralizarea dușmanului probabil.

Defetismul creia deasemeni o stare de spirit de demoralizare, separând sufletește pe conducători de conduși și săpând temeinic la temeliile statului, pe care Sovietele trebuiau să-l lovească mai întâi.

Răsboiul economic şi dumping-ul trebuia să sărăcească celelalte state şi să provoace revoluţia.

Elementul, care s'a dovedit cel mai iscusit şi devotat acestor josnice metode de prăbuşire a lumii, au fost Evreii; de aceia ei au fost cocoţaţi în posturile de conducere a Sovietelor, slujind atât ca magnet de atracţie pentru conaţionalii lor din alte ţări, cât şi ca minunat bulion pentru virusul comunist.

In interesul Sovietelor, s'a întâmplat de un sfert de veac atâtea lucruri monstruoase, care par de necrezut pentru un occidental; aceste lucruri sunt considerate totuşi acolo ca banalităţi, de care nu vorbeşte nimeni. Ţara secerei şi a ciocanului, acest spaţiu vital imens, a fost ermetic izolată de restul lumii, împedecându-se orice contact cu lumea de dincolo de frontiere [1]).

Apoi s'a căutat să se termine cu toţi aceia care aveau ideie de lumea nebolşevică, procedându-se la radicale exterminări în massă.

Propaganda sovietică, knutul, foamea şi ştreangul a convins pe urmă lumea că în Soviete este raiul pământesc, că muncitorii din afară sufăr chinurile iadului şi că aceştia trebuesc desrobiţi din lanţurile capitalismului mondial [2]).

In U. R. S. S. nu poate să existe de cât o singură părere. In fiecare dimineaţă, ziarul oficial „Pravda" învaţă ce trebuie să ştie, să gândească şi să creadă fiecare. „Când vorbeşti cu un rus, este ca şi când ai vorbi cu toţi". In condiţii de viaţă mult inferioare, lucrătorul sovietic se socoteşte mult mai fericit de cât lucrătorii de dincolo de frontiere. Fericirea lor este făcută din speranţă, din încredere şi ignoranţă" [3]).

S'a ajuns astfel la acea pastă omogenă după calapodul lui Stalin şi la omul-maşină, care este în stare să moară pe mitralieră, luptând pentru o ideie falsă. Mă întreb, dacă Satan ar fi putut concepe un mai groaznic atentat contra sufletului omenesc,

1) Colin Ross. In imperiul Ţarilor. Paris 1941, p. 120.
2) Ibidem, p. 125.
3) André Gide. Retouches à mon retour de L. U. R. S. S., Paris 1937, p. 49-50.

făcând din el cel mai periculos agent pentru distrugerea umanităţii.

A sosit un timp, când conducătorii sovietici s'au convins că planul lor iniţial de revoluţie mondială nu poate da rezultate sau întârzie prea mult. S'a recurs atunci la schimbarea planului de lucru, inversând rolurile. Armata sovietică trebuia să obţină victoria cu armele, iar Komintern-ul prin mijloacele sale să o ajute, provocând anarhia şi revoluţia în ţările atacate.

Braţele a 200 milioane de robi şi bogăţiile enorme ale acestui imens spaţiu vital au contribuit să construiască o maşină de răsboiu, pe care lumea n'a mai cunoscut-o.

Bukarin, doctrinarul partidului a declarat în faţa Congresului internaţional comunist, în şedinţa dela 17 Iulie, 1928: „Răsboiul care vine trebuie să-l privim deci ca eliberarea definitivă a proletariatului, prin prăbuşirea lumii vechi, bazată pe capitalism şi naţionalismele strâmte şi demodate... Misiunea Uniunei Sovietice este să zdrobească în primul rând cele două puteri mercenare de la porţile sale: Polonia şi România... Drapelul revoluţiei sociale sovietice va trece frontiera artificială impusă de statele burgheze şi va fâlfâi în statele vecine. Acesta va fi semnalul victoriei comuniste în lume".

Stalin, care era de faţă, aprobă şi declară a doua zi că: „războiul a devenit o necesitate pentru U. R. S. S." [1]). Peste zece ani el deslănţuie răsboiul.

Ţarul roşu era nerăbdător să traducă în fapte „tablele legii", lăsate de Petru I urmaşilor săi.

1) Revue de Paris, 1928. Les bolschewiks préparent la guerre.

Cap. IV. Epilog: Delenda Carthago!

In capitolele precedente, am privit mitul moscovit de stăpânire a lumii sub aspectul său istoric și de psihiatrie colectivă. Problema prezintă o deosebită importanță și sub raportul geografiei politice.

Geografi de seamă susțin cu drept cuvânt că adevăratul hotar dintre Asia și Europa nu este la Munții Urali, ci la istmul dintre Marea Neagră și Marea Nordului[1]), dealungul fluviilor Vistula și Nipru. Ei susțin această afirmație pe o seamă de temeiuri, dintre care cel mai important este clima oceanică a Europei peninsulare, care contrastează cu clima extrem-continentală din stepele scitice. Rusia este deci un stat asiatic, nu numai din punct de vedere spiritual, ci și din punct de vedere geografic.

Rusia avea în anul anul 1914 o suprafață de 22.479.500 km. p. Restul Europei avea 4.500.000 km. p.[2]), adică cam o cincime.

Populația Rusiei nu avea în timpul lui Petru I nici 14 milioane suflete, iar în 1914, după 200 de ani, ajunsese la 160 milioane. Coeficientul de creștere a populației Rusiei era considerat în 1914 de 12 milioane la fiecare deceniu[3]). Acest coeficent pare

1) S. Mehedinți — Le Peys et Le Peuple Roumain, București, 1930, p. 34.
— Chestiunea Orientală din punct de vedere geografic și etnografic B. S. R. R. G. pe 1914, p. 177-179.
2) Nouveau Petit Larousse Illustré. Ed. 1929.
3) S. Mehedinți. Chestiunea Orientală... p. 177-179.

a fi și mai mare, dacă ținem seamă că, înaintea actualului război, adică numai după 25 ani, U.R.S.S. numără 200 milioane suflete.

Dacă lucrurile vor merge astfel, în curând această țară va apăsa cu un enorm potențial politic și economic asupra micei Europe peninsulare, care a atins aproape limita de creștere a populației.

Astăzi, Sovietele, reducând standardul de viață a popoarelor de sub dominația lor la ultima expresie, au reușit să devină „o fabrică de arme contra Europei" și să insufle un fanatism sălbatec hoardelor sale luptătoare.

Dacă acuma nu se rezolvă problema în mod radical, nimic nu le va putea rezista mâine, iar soarta Europei va fi pecetluită.

Aceia ce Domnul Simeon Mehedinți numea cu atâta clară previziune acum un sfert de veac „necesitatea unui patriotism european", apare astăzi ca un imperativ categoric.

⁂

Ceasul dreptei judecăți a sunat.

La porțile Europei, două lumi s'au încleștat în luptă pe viață și pe moarte.

Deoparte, ordinea și spiritualitatea culturei europene; de alta, haosul și materialismul feroce al stepelor asiatice.

Deoparte, ideia națională creiatoare; de alta, internaționalismul anarhic.

Cain vrea să asasineze pe fratele său Abel, pentru că jertfa sa merge drept la cer.

In această luptă titanică, unde este locul lumii anglo-saxone?

⁂

Din cele expuse, se desprinde un adevăr elementar: Mitul moscovit de subjugare a lumii are rădăcini adânci.

El sălășluește în întunerecul sufletului moscovit, acest vulcan în erupție, care mâine poate împroșca omenirea cu noui valuri de lavă, svârlite din adâncuri.

Cultura europeană este o moștenire sfântă, care trebuiește păstrată cu orice sacrificii. Umanitatea trebuește cruțată de noui suferințe. Răul trebuește scos din rădăcini. Delenda Carthago!

U.R.S.S., ca şi imperiul ţarilor de acum două decenii, este un conglomerat de rase, triburi, popoare şi naţionalităţi diverse – adevărată imagine a Turnului Babel.

In congresul de la Kiew din 1917, s'a recunoscut că fostul, regim n'a ţinut seamă de „marea eterogenitate a teritoriilor şi popoarelor Rusiei", iar Art. IV al rezoluţiei congresului consfinţeşte:

– principiul de autodeterminare a popoarelor din acest spaţiu,

– principiul diviziunei teritoriale şi etnice în republici autonome şi

– dreptul de separaţie a acestor popoare.

Atât Constituţia din 1918, cât şi Constituţia lui Stalin au recunoscut formal aceste principii, dar le-au anihilat prin sistemul federalizării centralizate [1]).

Ukranienii şi Georgienii au plătit cu sângele lor tendinţele lor legitime de a evada din puşcăria rusească.

Existenţa unui stat naţional rusesc este o legendă, ca şi existenţa unui „popor sovietic" şi a unui stat intersovietic".

Structura sa anormală etnică condamnă la desagregare acest organism hibrid şi monstruos, operă a Moscovei, duşmana seculară a culturei europene.

Calea este simplă, umană şi în nota timpului.

Monstrul trebuieşte desfăcut în părţile componente. Cele o sută de popoare, care au suferit timp de veacuri jugul şi acţiunea nivelatoare a Moscovei, trebuesc chemate la lumina conştiinţei naţionale.

Ele trebuesc ajutate să formeze state naţionale, care să realizeze propriul lor destin, intrând separat şi purificate în noua ordine europeană.

Este greu de câştigat războiul contra forţelor răului; mai greu este însă de stabilit o pace înţeleaptă, dreaptă şi durabilă.

Cancelarul Hitler şi colaboratorii săi sunt însă în măsură şi pot reda umanităţii liniştea necesară pentru grandioase creaţii, realizând unul din cele mai mari opere din istoria lumii.

---

1) R. Seişanu. Statul Sovietic este condamnat desagregării. Universul, Nr. 263 din 21-IX-1941.

PARTEA II-a.

Misiunea Poporului Român pe pământ.

Marea influenţă pe care o are misiunea istorică asupra destinului naţiunilor. Cei trei factori permanenţi cari determină în mare măsură destinul naţiunilor sunt: pământul, poporul şi concepţia sa de viaţă (spiritualitatea).

Secolul al XIX-lea a situat pe primul plan, pe lângă multe alte principii azi perimate şi pe acelea de legitimare a popoarelor ca entităţi etnice. Dumnezeu a dat tuturor popoarelor numai posibilităţile de viaţă, care trebuesc realizate însă prin vrednicie.

Secolul al XX-lea cere în mod imperios selecţionarea popoarelor, pentru ca ele să poată fi înscrise în eternitatea istorică. In biologie, se demonstrează că funcţiunea creiază organul, iar organele rămase fără funcţiune degenerează până la dispariţie.

Acelaş proces natural îl urmează şi evoluţia colectivităţilor omeneşti. Popoarele parazitare, care n'au o misiune istorică, sfârşesc prin a dispare.

Singură vocaţiunea dă dreptul de a participă la viaţa istorică a omenirii [1]). Numai prin conştiinţa vocaţiunii, calităţilor etnice devin dinamice şi morale transformându-se în acţiune.

Popoarele nu se înalţă la fiinţa spirituală şi nu devin naţiuni, decât atunci când sunt pătrunse de conştiinţa menirii lor pe pământ. Omul este fiul credinţei. El are nevoie de credinţă pentru a nutri spiritul său, după cum stomacul are nevoie de

---

1) C. Rădulescu-Motru. Românismul, Bucureşti, 1936, p. 125.

hrană pentru a întreţine viaţa materială. Naţiunile pătrunse de misiunea lor istorică au un sentiment de organizare şi un eroism neîntrecut, cu care se menţin într'o atmosferă de înaltă tensiune.

Popoarele îşi păstrează, la început din instinct, fiinţa lor etnică, până ce ajung la conştiinţa de sine, care favorizează tendinţele lor de realizare a idealului de viaţă etnică. Această conştiinţă de sine face ca ele să lupte pentru imperativul misiunii lor istorice, le desvoltă însuşirile lor creiatoare, adâncesc realităţile vitale şi specificul lor naţional, încadrându-se ca factor al vieţii şi culturii umane.

Atunci inima acelui popor bate la unison, mintea judecă la fel, trăeşte aceleaşi interese ale prezentului şi aceleaşi aspiraţiuni ale viitorului, care, în mod fatal, va trebui să ducă la acelaşi unitate de acţiune.

Chemarea sau misiunea unei naţiuni pe pământ pune în funcţiune o desfăşurare întreagă de posibilităţi, care toate împreună alcătuesc destinul istoric al acelei naţiuni [1]).

Factorii determinanţi ai acestui destin sunt următoarele elemente statornice :

– pământul, pe care vieţueşte şi care determină anumite condiţii de desvoltare ;

– poporul, cu fondul său biologic ereditar, care este influenţat de mediu şi

– spiritualitatea, sau concepţia de viaţă a naţiunii.

*
* *

Neamul românesc, născut şi crescut pentru a fi strajă la porţile Orientului, are o mare misiune în viitor.

Miracolul românesc este o floare pe o stâncă în bătaia tuturor furtunilor. România nu este numai o întindere de pământ în calea puhoaielor asiatice, cari căutau să inunde Occidentul ; ea este şi o măreţie de suflet, care o face să se înalţe cu atât mai sus, cu cât loviturile soartei au fost mai grele.

Drumul României nu va fi nici în viitor presărat cu flori. Deaceea trebue mai întâi să ne cunoaştem Patria, pentru a o putea servi mai bine. Ea este prima treaptă a umanităţii, prin care ne înălţăm spre veşnicie.

---

1) George Brătianu. Destinul în viaţa popoarelor. Conferinţă la Universitatea Liberă.

Cap. I. Pământul Românesc.

Pământul locuit astăzi de Români este acelaşi pe care Antichitatea îl cunoştea sub numele de Dacia. El formează un tot organic, în care elementul fizic se confundă în mod perfect cu elementul uman. Aceste realităţi cosmice sunt numite de învăţaţi [1]) „organisme sau individualităţi geografice" [2]). Ele sunt capodopere creiate de natură şi adevărate edificii ale Providenţei, care reprezintă putere, atât în timp cât şi în spaţiu. Făuritorii de istorie, cari nu ţin seamă de aceste realităţi cosmice, clădesc pe nisip.

Pământul românesc este un cerc aproape perfect, al cărui centru este Cetatea Carpaţilor (Transilvania), din care scoborâm pe plaiuri şi câmpii până la brâul de ape, format de Dunăre, Mare, Nistru şi Tisa. Transilvania este centrul orografic, hidrografic şi climateric al pământului românesc, care alcătueşte un tot inseparabil. Ea este totodată şi centrul etnografic, antropo-geografic, preistoric, linguistic, economic şi vital al Poporului Român [3]) – cu un cuvânt, coloana sa vertebrală. Transilvania este sâmburele Statului Român şi în acelaşi timp bastionul înaintat al

---

1) S. Mehedinţi. Le Pays et le Peuple Roumain. Bucureşti, Ed. II, 1930, p. 24.

I. Conea. Ideia Dacică. Conferinţă în sala Dalles. Universul din 25-IV-1941.

2) Astfel de individualităţi geografice sunt Italia, Spania şi Franţa.

3) S. Mehedinţi. Was ist Siebenbürgen? Bukarest, 1941. p. 8, 14, 16, 19, 21, 26, 30, 38, 40.

Europei [1]) așezat în fața istmului Ponto-Baltic, format de Nistru și Vistula [2]).

Această regiune este nodul căilor de comunicație (aviație, T. F. F., navigație și căi ferate) al liniilor de comerț Rin-Bagdat și Danzig-Constantinopol.

Importanța acestui bastion carpatic, în calea invaziunilor din stepele asiatice, a fost recunoscută încă din antichitate.

Este curios că unii istorici au considerat ca o greșeală politică cucerirea Daciei de către Traian. Înțeleptul împărat era însă preocupat mai mult de vestita „pax romana", care asigură civilizația lumei vechi contra pericolului barbarilor, decât de soarta ce se creia populațiilor romanice din această parte.

Dunărea, fluviul sfânt al Dacilor, era de peste o sută de ani fluviu roman. Cele două linii de apărare (limes) de la nordul fluviului nu puteau apără de furia Dacilor capul de pod din câmpia Munteniei și Basarabiei [3]). Numai când Traian a cucerit Cetatea Carpaților, mușcând din inima Daciei, această luptă seculară a încetat: Noua provincie devine un fort de apărare al civilizației latine în contra năvălirii barbarilor.

Condițiile excepțional de favorabile, sub raportul mijloacelor de hrană și a siguranței contra năvălirilor, au fost cauza unei densități de populație, ce se constată în această regiune, atât în Antichitate [4]), cât și în Evul Mediu.

Cei doi factori de rezistență, în fața cărora a fost neputincios iureșul nebun al cavalerilor stepei, au fost muntele și pădurea.

Cetatea Carpaților este formată dintr'un platou central înconjurat de o coroană de munți, apoi de altă coroană de contraforturi, mărginite de dealuri, ce se coboară în câmpie.

---

1) Petermanns Mitteilungen. Das Bollwerk Europas. 1912, p. 2.

2) S. Mehedinți. Le Pays... p. 25.

3) Lt. Col. V. Nădejde. Istoria Armatei Române, vol. I, Iași, 1930, p. 68-71.

4) Regatul lui Burebista (60-44 a. Ch.) putea scoate 200.000 luptători ceiace presupune cel puțin un milion de oameni ca populație. (Strabo I-305. V. Pârvan-Getica, 81).

Zone păduroase acopereau munții și se prelungeau până la mare și brâul de ape [1]). Se putea merge la umbră de pe Negoiul și până la Varna.

In ultimul timp, serioase studii geografice pe teren au descoperit pe întinsul pământului românesc organisme geografice mai mici, cari întruneau de asemeni condițiile esențiale ale unor mari densități de populație – hrana și adăpostul. In ele se găsesc numeroase urme ale unei străvechi vieți autohtone, care a svâcnit aici viguros, nu numai în Evul Mediu, dar și în epoca dacă și cea preistorică.

Unele din aceste unități naturale geografice sunt așezate în văgăunile munților și basinul râurilor; ele au de obicei forma unui căuș, cu intrări și eșiri ușor de apărat. Fundul lor desțelenit era cultivat cu cereale pentru hrana locuitorilor. Coline împădurite, dispuse în amfiteatru, se înălțau până la coamele munților vecini. In pădurile așezate pe înălțimi se adăpostea populația, atunci când barbarii năpădeau intrările acestor fortărețe naturale; tot în păduri erau tăinuite din vreme însemnate rezerve de hrană, care îngăduia rezistența, până ce barbarii făceau cale întoarsă.

Aceste fortărețe naturale sunt unități geografice și sub raportul geologic, climateric, al vegetației și al așezărilor omenești.[2]) Ele erau așezate de obicei la răscrucea drumurilor ciobănești formate de ape. Populația de pe amândouă povârnișurile Carpaților era într'o neîntreruptă circulație pe potecile munților, cunoscute și bătătorite numai de ei și aducătoare de mari primejdii pentru intrușii năvălitori.

In zona dealurilor și a câmpiei, regiunile cu cea mai deasă populație se găsesc pe linia de despărțire dintre zona păduroasă

---

1) Din Carpații orientali se întindea până la Nistru zona păduroasă numită Codru. Din Carpații meridionali până la Varna erau pădurile Vlăsiei (a Valahilor); iar în partea de Nord a Ardealului erau pădurile ce au făcut să se boteze această provincie Transilvania (țara de dincolo de păduri). Cfr. S. Mehedinți. Dacia Pontică și Dacia Carpatică, p. 195, 196.

2) I. Conea. Țara Loviștei. Buletinul Soc. Reg. Rom. de Geografie 1934. p. V, VI, 9, 10, 17, 25, 29, 63-66, 87, 96, 120 141, 165-180.

şi stepă. Pădurea oferea adăpost şi lemn pentru foc şi construcţie; ogoarele de alături ofereau hrana. Aşezările omeneşti şi satele se înşirau pe această linie ca mărgelele pe o salbă. Intortochierele şi ondulările acestei linii de densă populaţie formau a doua categorie de unităţi, constituite în scopul unei apărări comune[1]).

Cuiburile de viaţă românească din văgăunile de munte, depe plaiuri şi câmpie se numeau la început „ţări". Origina acestui cuvânt, latinescul „terra", ne dovedeşte vechimea lor. Vechi isvoare istorice şi tradiţia populară amintesc de următorele ţări: 1. Ţara Maramureşului, 2. Ţara Oaşului, 3. Ţara Haţegului, 4. Ţara Jiului, 5. Ţara Almaşului, 6. Ţara Lotrului, 7. Ţara Loviştei, 8. Ţara Făgăraşului, 9. Ţara Bârsei, 10. Ţara Oltului, 11. Ţara Severinului, 12. Ţara Chiojdurilor (Ţinutul Secueni), 13. Ţara Vrancei, 14. Câmpul lui Dragoş, 15. Ţinutul Baia, 16. Ţara Câmpulungului, 17. Ţara Şipeniţului şi 18. Ţinutul Lăpuşnei. [2]) (vezi schiţa).

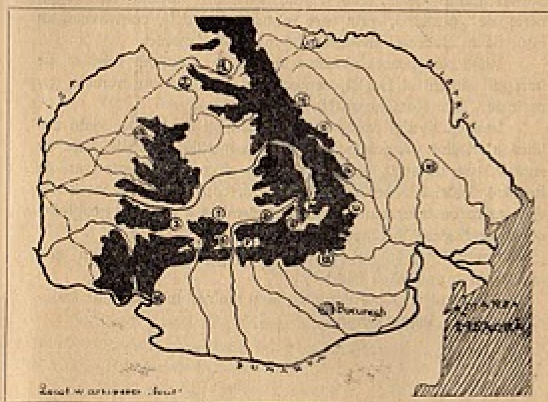
Aceste „ţări", în epoca anterioară închegării Statelor româneşti, formau unităţi economice şi totodată primitive formaţiuni politice; ele au ieşit din nevoia naturală a apărării locale, în lipsa unui stat naţional.

„Ţările" erau administrate la început de juzi (judex) care împărţeau dreptatea şi le conduceau în luptă. Cu vremea, conducătorii satelor s'au numit cneji, iar ai ţărilor voievozi (conducători de oaste). „Ţările" s'au numit mai târziu voivodate, după

1) I. Rick. Cercetări geografice şi antropo-geografice în regiunea Jijiei. Buletinul S. R. R. G. pe 1931, p. 217-314 şi pe 1932, p. 107-105.
Victor Tufescu. Asupra aşezării şi desvoltării oraşului Iaşi. Buletinul S. R. R. G. din 1932, p. 30 -314.
C. Brătescu. Poarta dela Cernăuţi. B. S. R. R. G. 1932, p. 302-314.
W. Kubijowyc. Păstoritul în Maramureş. B. S. R. R. G. 1932, p. 215-253.
Vintilă Mihăilescu. Diviziunile Carpaţilor răsăriteni. B. S. R. R. G. pe 1932, p. 45.

2) Aceste străvechi formaţiuni politice din Moldova şi Muntenia s'au transformat în unităţi administrative (ţinuturi) şi au evoluat în timp cu organizarea statelor române libere, ne mai fiind păstrate în tradiţia populară. În Ardeal, ele au rămas frecvente în tradiţia populară, din motive lesne de înţeles.

numele conducătorului.[1] Formarea statelor româneşti nu este altceva, decât unirea sub o singură conducere a acestor mici voivodate locale în „Marele Voievodat" al Moldovei, Munteniei şi Transilvaniei[1]).

PĂMÂNTUL ROMÂNESC
— bastionul Europei în faţa stepei eur-asiatice —

In afară de rostul unei apărări locale, vechile nuclee ale vieţii politice româneşti mai serveau de sprijin şi de adăpost ciobanilor, cari într'o continuă circulaţie îşi purtau în fiecare an turmele dela munte la câmpie toamna şi de la câmpie la munte primăvara, ţinând linia pădurilor.

1) G. Popa Lisseanu. Continuitatea Românilor în Dacia. An. Acad. Rom. Memoriile Secţiei Istorice. Seria III, Tom. XXIII, Mem. 9, p. 80-82.
I. Bogdan. Despre cnejii români. An. Acad. Rom. S. 2 XXVI 1903-1904, p. 21. 34.
N. Iorga. Cele dintâi cristalizări de State ale Românilor. Revista Istorică 1919 No. 5. p. 104-105.

Din distanţă în distanţă, în locuri tari, erau aşa dar presărate nuclee de vajnică viaţă românească, dând astfel pământului românesc aspectul unui cer înstelat. Intre aceste închegări româneşti, ce purtau numiri locale, erau regiuni nelocuite, purtând numele generic de „pustie"[1]), prin care mişunau hoardele, ce-şi aveau sălaşul fie în Bucceag (Atel-Kuz), fie în pusta Panoniei.

Viaţa românească clocotea însă într'o continuă mişcare pe întregul pământ al Daciei, denumit de autohtoni cu numele generic de „Ţara Românească"[2]).

Istoricii Evului Mediu erau preocupaţi numai de viaţa politică e statelor vremelnice, nu şi de realităţile naţionale, care au supravieţuit; de aceia isvoarele istorice pomenesc foarte rar de Români. Istoricii contemporani, cari nu completează isvoarele documentare cu informaţiile şi analiza paralelă a cadrului geografic, construesc opere incomplete[3]).

Poporul român nu mai este astăzi un miracol şi cu atât mai puţin o enigmă a istoriei[4]).

Pământul şi poporul român sunt realităţi milenare, înmănunchiate într'un singur destin.

---

1) G. Vâlsan. O fază în popularea ţărilor româneşti. B. S. R. R. G. 1912, p. 219.

2) N. Iorga. Cât a primit şi ce a dat Ardealul, Transilvania, Banatul., Cultura Românească 1929, p. 4: «Suntem un popor de circulaţie neîntreruptă, de unde vine şi unitatea noastră naţională».

3) S. Mehedinţi. Prefaţa la Ţara Loviştei. B. S. R. R. G. 1934, p. V.

4) Gh. Brătianu. O enigmă şi un miracol. Bucureşti 1939.

Cap. II. Poporul Român.

Unitatea lui de limbă şi credinţe. Continuitatea de patru milenii în vatra neamului. Misiunea lui de străjer al Europei în calea hoardelor stepei. Străbunii, Românii şi Barbarii. Invazia Slavilor. Năvălirea Ungurilor. Statele naţionale româneşti. Pericolul otoman. Pacostea moscovită.

Românii, priviţi sub raportul limbei, îmbrăcămintei, al felului lor de viaţă şi al modului de a gândi, sunt unul din cele mai unitare neamuri ale Europei [1]). Ei au caractere antropologice mult deosebite de ale vecinilor [2]), formând o insulă de peste 18 milioane de suflete, care este strâns lipsită de bastionul carpatic din faţa stepei eurasiatice.

Neamul românesc este una din cele mai vechi rădăcini etnice ale Europei. Românii nu cunosc altă Patrie decât pământul pe care-l locuesc. Serioase studiii şi măsurători antropologice au dovedit, că locuitorii actuali ai pământului românesc pot fi consideraţi ca imaginea fidelă a rasei cunoscută în antichitate sub numele de Geţi şi Daci [3]). Poporul şi pământul românesc alcătuesc în spaţiu un minunat tot geo-antropologic, care explică miracolul continuităţii sale în timp, cu toate furtunile ce au trecut peste el.

Poporul Român a moştenit dela străbunii săi misiunea de străjer la porţile Europei al civilizaţiei occidentale, în faţa năvălirii periodice ale hoardelor din stepele eurasiatice. El şi-a înde-

---

1) H. Wachner. Europa. Wien, 1928, p. 429.

2) Eugène Pittard. Les Races et L'Histoire. Paris 1924, p. 348.

3) Pittard. Popoarele din Peninsula Balcanică. B.S.R.R.G. 1925-6 p. 92

plinit cu vrednicie și credință misiunea sa istorică, salvând în același timp și ființa sa etnică. Iată deslegarea miracolului românesc. Dar să lăsăm să vorbească istoria.

§ 1. **Străbunii.**

Tracii erau în antichitate cel mai numeros popor al Europei. Leagănul lor era Carpații și „fluviul sfânt al Dunării" până la Adria și Balcani. Triburile lor dela Nordul Dunării erau numite de Romani și Greci, Daci și Geți. Herodot socotește pe Daci – cei mai viteji și cinstiți dintre Tracii, ce cred în nemurirea sufletului [1]).

Geto-Dacii au avut un mare rol în civilizația Europei[2]). Orientarea acestei culturi era spre Italia și centrul Europei.

Invazia Sciților (sec. VII-IV a. Ch.) din stepele ponto-caspice nu i-au putut clinti din loc, sfârșind prin a-i arunca peste Nistru.

In secolul I a. Ch., imperiul lui Burebista (60-44 a Ch.) se întindea dela Adriatica, Varna, gurile Niprului până la Viena, unde se hotărnicea cu lumea germanică, condusă de Ariovist. Cuvântul de ordine era: „lumea este destul de mare ca să cuprindă cele două mari ambiții" [3]): ei s'au încuscrit și au făcut alianță contra Romanilor. Planul rămâne fără urmare, deoarece în anul 44, atât Burebista, cât și August, împăratul Romanilor, cad sub cuțitul conjuraților.

Lupta dintre Romani și Daci pentru Dunăre continuă cu înverșunare până la anul 106 d. Ch., când Traian cucerește cetatea Carpaților, isvorul de putere al Dacilor.

Cucerirea Daciei de către Romani nu înseamnă dispariția vânjosului popor dac, ci fuziunea a două culturi; figurile luptătorilor daci și așezările lor, imortalizate în Columa lui Traian, sunt isbitor de asemănătoare cu ale țăranilor români dela munte.

---

1) Herodot. IV. 32.
2) Herodot. IV. 93.
3) Vasile Pârvan. Getica. Buc. 1925, p. 131 urm.

Din grefarea elementului roman pe străvechiul fond dac, s'a născut un popor nou, care provoacă un fel de regenerare a a Sud-Estului european. S'a afirmat cu dreptate că „provinciile dunărene formau în secolul al II-lea d. Ch. un grup de țări, cari dădeau tonul întregului imperiu" [2]).

Dacia felix a cunoscut timpuri fericite; năvălirile barbarilor a schimbat însă fața lucrurilor. Orașele înfloritoare sunt ruinate de barbari și nu se mai pot rădica; satele însă rezistă în locurile tari, căci ele pot asigura atât siguranța, cât și hrana locuitorilor. Împăratul Septimiu Sever (192-211) înființează armata teritorială [3]), care înlocuiește legiunile, chemate în alte părți ale imperiului. Retragerea ultimelor legiuni din Dacia (274) nu înseamnă decât consfințirea legală a unei stări de lucruri, ce dăinuia de mai multă vreme. In lipsa statului oficial, apar acele primitive formațiuni politice numite „țări", care devin nucleie de apărare locală. Populația daco-romană rămâne astfel mai departe scutul Imperiului și civilizației romane în calea năvălitorilor stepei.

§ 2. **Năvălirea barbarilor.**

Stăpânirea vremelnică a Daciei de către Huni, Avari, Pecenegi, Cumani și Tatari, n'a lăsat aproape nici o urmă asupra autohtonilor. Barbarii erau foarte puțin numeroși și nu puteau pătrunde în așezările, unde svâcnea viața românească. Ei nici nu aveau interesul de a distruge populația, care era de fapt bogăția teritoriului, care îi hrănea. Ei se mulțumeau cu un tribut în hrană, pe care juzii, chinezii și voevozii li-l ofereau în schimbul unei relative liniști. Contactul cu Românii, cari erau creștini încă dela nașterea lor, domolea mult ferocitatea barbarilor. Când aceștia erau alungați de alți musafiri nepoftiți în calea destinului lor spre Centrul Europei, erau mult mai îmblânziți de cum veniseră în aceste părți.

Românii au răspuns astfel unei înalte chemări civilizatoare,

---

2) S. Mehedinți. op. cit. p. 74, cit. Speck p. 505.
3) Locot. Colonel Vasile Nădejde. Istoria Armatei Române, vol. I, Iași 1930, p. 161-162.

servind ca tampon contra năvălirilor barbare pentru Occidentul Europei.

Invazia Slavilor. Acest popor, care trăia ca o massă amorfă în stepele estice ale Europei, a fost adus în bagajele Hunilor şi Avarilor, invadând Dacia şi Europa până la Elba. In aceste timpuri, numele de slav era sinonim cu „sclav"; eră curent proverbul „Slavul este câinele Avarului". Ca oameni ai Avarilor, ei au pătruns adânc în ascunzişurile Românilor, având o mare influenţă asupra vieţii şi destinului lor.

La plecarea stăpânilor lor, dela cari au deprins meşteşugul armelor, ei şi-au luat rolul de stăpâni ai teritoriilor dela Nordul Dunărei, pe care cronicarii timpului le numesc „Sclavinia" [1]. In secolul al VII-lea, năvălesc la Sudul Dunării şi despart pe Români în trei mari grupe, făcând loc Slavilor Sudici. La nordul Dunării, ei sunt însă desnaţionalizaţi de Români. Imprumuturile în limbă şi toponimie sunt importante. Fondul sufletesc a Românilor a rămas însă nealterat. Este o prăpastie între caracterul şi firea românului şi slavului. Slavii sunt bigoţi, plini de visări mistice, spirite anarhice, comunişti, veşnic nemulţumiţi şi răscolnici contra stăpânirii. Românul este religios, realist, cu un minunat simţ al măsurii, tradiţionalist, îşi iubeşte cu fanatism familia şi proprietatea, optimist şi foarte docil faţă de stăpânire [2].

Minunea, că Românii nu au fost înecaţi în marea slavă, îşi are deasemeni explicarea sa:

– Românul este cel mai prolific popor din Europa [3].

– El are repulsiune naturală de a contractă căsătorii cu străinii [4].

– Românii aveau o cultură superioară masselor slave invadatoare.

Slavii, ce nu au fost desnaţionalizaţi, au fost împinşi înapoi

1) C. C. Giurescu. Ist. Rom. I, p. 218.
F. H. Dacoroman. VII, p. 38.

2) Al. Philippide. Originea Românilor I, Iaşi, 1923 p. 770.

3) G. I. Brătianu. Roumanie et Hongrie, Buc. 1940. p. 4. (Procentul de naşteri în România este de 33,2 şi de creştere 12,7 la mia de locuitori. In Ungaria aceste procente sunt 21,5 şi 7).

4) S. Fl. Marian. Nunta la Români. p. 55 urm.

spre stepele de unde au venit, ca şi înaintaşii şi strămoşii lor, Sciţii şi Sarmaţii [1].

Năvălirea Ungurilor (891) a păgubit Neamul Românesc, mai mult decât toţi barbarii la un loc.

Ei au ocupat pusta Panoniei. Popor fino-ugric de pradă şi năvăliri, începe prin a devasta Germania şi Imperiul Bizantin. Fiind straşnic bătuţi de Germani la Merseburg (934) şi Augsburg (955), iar de Bizantini la Adrianopole (970), se liniştesc şi se creştinează în rit catolic (1050) [2]. Sfântul Scaun le încredinţează misiunea de a lăţi catolicismul în Sud-Estul Europei, ajutându-i politiceşte, cu oameni şi inepuizabile mijloace materiale. In calea lor, ei s'au isbit de Români, care apar ca o puternică insulă de romanitate, care se întindea, din şesurile Panoniei (Pascua Romanorum) până la Nistru şi Mare (Vlahii Pontici) [3]. Rezistenţa locală a cnejilor şi voevozilor români din Transilvania a fost foarte tenace; cu toată organizarea lor militară superioară, Ungurii au pătruns până la Carpaţii Orientali deabia în două sute de ani.

Ungurii, fiind puţin numeroşi, au căutat să desnaţionalizeze prin toate mijloacele închipuite popoarele cucerite, încât sub masca misionarismului catolic se ascundea imperialismul maghiar. Prin privilegii mari, ei caută să atragă la catolicism şi maghiarism pe fruntaşii Românilor, persecutând şi exterminând pe acei ce rezistau. Ungurii au decapitat astfel periodic Neamul Românesc, ademenindu-i fruntaşii. Sufletul apărării Ungariei îl formează generali români ca: cei doi Nicolae Gara, Ioan de Huniade, Paul Chinezul, Iosif Somu şi Dragoşeştii. Un Nicolaus Olahus [4], primat al Ungariei, pune temelia vieţii culturale maghiare. Almanahul Gotha este inundat de familii maghiare de origină română. Cu toate a-

1) Ioannis Dlugossi seu Longine Historiae Polonicae. Libri XII. Francfurti 1711, p. 1122-24.

2) Augustin Bunea. Incercare de Istoria Românilor. Bucureşti, 1912, p. 118, 119.

3) S. Mehedinţi. Cadrul Antropogeografic şi cadrul etnografic. Transilvania, Buc. 1928. p. 59.

4) Nicolaus Olahus, «Hungaria». Bruxelles, 1557, p. 345. «Ţara de peste Carpaţi viaţa-mi dădu. Fost-am doar oaspe aci»

cestea, vecinii noştri nu şi-au atins scopul. Poporul apostolic de altă dată este astăzi calvin, unitar, etc., iar Românii şi-au păstrat legea lor. După o dominaţie de o mie de ani asupra atâtor popoare, Ungurii numără astăzi deabea zece milioane suflete, iar Românii peste optsprezece milioane.

Mijloacele de maghiarizare au rămas neputincioase în faţa puterei rasiale româneşti şi a credinţei nestrămutate, pe care o are poporul în misiunea lui.

Cronicarul maghiar Bonfinius exclamă cu admiraţie: „Românii s'au luptat mai mult pentru credinţă şi pentru limbă, decât pentru viaţă" [1]).

§ 3. Statele naţionale româneşti.

Persecuţiunile confesionale contra Românilor din Transilvania a provocat un exod a elementelor mai dârze dincolo de Carpaţi. Aceste elemente au cimentat unirea şi constituirea în state naţionale a micilor voevodate locale, formând „Marele Voevodate" ale Munteniei şi Moldovei.

Prima misiune a acestor State a fost oprirea pe Carpaţi şi Ceremuş a zelului misionar catolic al Ungariei şi Poloniei, sub care se ascundea tendinţele lor de desnaţionalizare. Dezastrele totale suferite de Unguri şi Poloni la Posada (1330), Şipeniţi (1359), Crasna (1450), Baia (1467) şi Codrii Cosminului (1497) şi Şălimbăr (1599) au lichidat definitiv tendinţele lor imperialiste şi-au salvat fiinţa etnică a românismului.

In timp ce state mari şi puternice ca Ungaria şi Polonia au fost de mai multe ori desfiinţate [2]) în decursul vremii, minusculele state româneşti, aşezate în calea tuturor furtunilor şi au păstrat până astăzi fiinţa lor; acest fapt dovedeşte marea lor vitalitate, fiind clădite pe un puternic substrat naţional.

Muntenia şi Moldova au avut deasemeni misiunea istorică de a apără civilizaţia occidentală şi creştinismul în contra fanatismului otoman şi pacostei ruseşti. Se pune întrebarea, cum a fost cu pu-

1) Bonfinius. Rerum Hungaricarum Decades. II. liber 4.

2) Ungaria este transformată în paşalâc după Mohaci (1526), apoi este cucerită de Austria; Polonia a dispărut de două ori, ca viaţă de stat.

tinţă, ca state mici ca Moldova şi Muntenia să poată rezistă cu succes nu numai unor state de zece ori mai întinse şi mai bine organizate ca Ungaria şi Polonia, dar şi Turciei, care era de o sută de ori mai mare, care avea cea mai bună organizaţie militară din Europa şi era însufleţită de un fanatism religios ne mai văzut.

Viaţa străveche de luptători a Poporului Român, organizarea şi metodele speciale de luptă a oştilor române ne dau răspunsul la această chestiune.

După alungarea Tătarilor peste Nistru, Domnul a împărţit pământul din „pustie" rămas liber la oşteni, cari erau datori să meargă la război pe propria lor cheltuială. Proprietatea de pământ era strâns legată de serviciul militar: una era condiţia celeilalte. Din interesul tuturor de a apără bunul comun, care era Patria, au ieşit oştile române – primele oşti naţionale din Europa [1]).

Aceste oşti uşor înarmate, apte pentru răsboiul de mişcare, contrastau cu oştile feudale greu înarmate, care se învârteau împrejurul cetăţilor.

Pe lângă acestea, oştile române au dat o largă întrebuinţare terenului, care nu a mai fost folosit de cât rareori de alte oşti, dela Anibal până la Napoleon.

Ambuscadele în văgăuni de munte şi mlaştini, rostogolirea bolovanilor de pe munte, prăvălirea copacilor dinainte retezaţi peste oştile greu înarmate, distrugerea mijloacelor de hrană şi atragerea duşmanului în poziţii tari, dinainte pregătite, în care nu hotăra numărul, nici armamentul, ci „dreapta vitejie" – acestea sunt metodele de luptă specific româneşti din epoca eroică. Aceste metode sunt o moştenire a tradiţionalelor rezistenţe locale din epoca anterioară. Astfel au fost sdrobite oştiri de zece ori mai numeroase şi cu un armament infinit superior. Românii – exaltaţi de imperativul misiunei lor – au fost deci inovatori în arta războiului [2]). Când îşi va cunoaşte oare Occidentul străjerii, ce au veghiat neştiuţi de nimeni la porţile sale?

1) Locot. Col. V. Nădejde. Centenarul Renaşterii Armatei Române. Iaşi. 1930, p. 12 şi 15.

2) Locot. Col. V. Nădejde. Bătălia dela Varna. Iaşi, 1930. p. 49, 50.

Fanatismul otoman. Turcii, minunat organizați militărește și exaltați de fanatismul musulman, ajung la jumătatea sec. XIV prima putere a lumii. Umbra vechiului Imperiu Roman de Răsărit se redusese la zidurile Constantinopolului. Turcii pun solid piciorul la Galipoli (1356) și din câteva lovituri doboară la pământ „Imperiile Bulgar și Sârb" și ajung la Dunăre.

Europa secolelor XIV-XVI este sfâșiată de războiul de o sută de ani, de crize și războaie religioase și de ambițiile feudale. Ungaria și Polonia se pierd în intrigi interne și veleități de suzeranitate asupra Românilor și în încurcatele ițe ale politicei occidentale [1]).

Coalițiile creștinilor din Peninsula Balcanică sunt zdrobite de Turci la Plocinik și Cossova (1389), iar cruciadele organizate din floarea cavalerilor apuseni, sub egidia Ungariei, se topesc în dezastrele de la Nicopole (1496) și Varna (1444).

Se părea că Turcii, ajunși pe linia Dunării, își au drumul deschis spre centrul și apusul Europei, care exercită asupra lor un adevărat miraj.

Totuși, Românii, pe care un cronicar bizantin îi numește „neam prea distins în răsboi" [2]), câștigă singuri contra Turcilor victorii cu răsunet mondial, ca acele dela Rovine (1394), Belgrad (1456), Vaslui (1475) și Călugăreni (1595).

Fanatismul otoman este țintuit două secole la Dunăre, până ce formidabila putere a Turcilor intră în declin.

Din mijlocul Românilor, se ridică mari generali, pentru care cronicarii străini ai timpului nu mai găsesc cuvinte de laudă. Din marele număr al acestora, vom aminti numai câțiva.

Mircea cel Bătrân, Domnul Munteniei (1386-1418), a exercitat timp de un sfert de veac o adevărată heghemonie în Sud-Estul European, țintuind pe Turci la Dunăre în lupte necurmate [3]). Cronicarii turci recunosc că Mircea era „cel mai puternic și viteaz dintre principii creștini" [4]).

---

1) I. Minea. Principatele Române și politica orientală a lui Sigismund de Luxemburg. Buc. 1919, p. 3-4.
2) Laonikos Chalkondyles. De rebus Turcicis, p. 48.
3) I. Minea. op. cit. p. 99.
4) Leunclavius Historia musulmana «Turcorum de monumentis eorum escripta» 1591, col. 418 «princeps inter christianos fortissimus et acerrimus».

Vlad Dracul este caracterizat de istoricul bizantin Callimachus: „Principe al unui popor nu prea numeros, neajutat de nimeni, a susținut numai prin bărbăția și vrednicia alor săi războiul greu pentru toți creștinii laolaltă, mai mult de cât se putea spera" [1]).

Ioan Corvin de Huniade, român neaoș [2]) în serviciul Ungariei, este recunoscut în mod unanim ca cel mai mare general al veacului. După 20 de ani de lupte victorioase, bate cumplit la Belgrad pe Mahomed al II-lea, cuceritorul Constantinopolului și moare la vârsta de 70 de ani, având pe buze ultimele cuvinte: „război sfânt contra Turcilor". Capistrani plânge pe erou și-l numește „Atlet a lui Hristos". Papa Clement al III-lea, veșnic neinformat, investește însă pe Ludovic Postumul pentru victoria dela Belgrad, la care nu luase parte, cu titlul de „Rege apostolic pentru apărarea credinței".

Ștefan cel Mare, Domnul Moldovei (1457-1504), a fost socotit de contimporani „cel dintâi dintre principii creștini de pe lume... prea vrednic să i se încredințeze comanda oștilor creștine contra Turcilor" [3]). El are intuiția clară a misiunei sale; într'o circulară către principii creștini, prin care face apel la unirea contra dușmanului comun, arată că „Moldova este poarta Creștinității", care dacă va fi doborâtă „întreaga creștinătate va fi supusă" [4]). Papa, drept orice sprijin, îl gratifică cu titlul de „Atlet a lui Hristos". Poporul său l-a trecut în legendă.

Ioan Vodă cel Cumplit, Domnul Moldovei (1572-1574), exaltează spiritul de jertfă al poporului, care strigă: „Lângă tine murim, Măria Ta", bate pe Turci în zeci de lupte și este sfâșiat de dușmani în lupta dela Cahul.

Mihai Viteazul, Domnul Munteniei (1593-1601), în urma victoriilor sale contra Turcilor, a intrat în legenda Popoarelor Balcanice. Cântece populare grecești, balade sârbești și bulgărești i-au gloria de erou al creștinătății până în zilele noastre. [5]).

---

1). Callimachus. De rebus Vladislai, Liber IV. Ed. Schwandtner, p. 747.
2). Bonfinius, Rerum Hungaricarum Decades II. liber IV.
3). Dlugossius. op. cit. XIII An. 1475.
4). Columna lui Traian. 1876 pag. 410.
5). Al. Iordan. Mihai Viteazul în Folklorul Balcanic. București, 1936. p. 12 urm.

Istoricul Engel spune că victoriile sale „interesează istoria lumii și a lucrat puternic spre a goni barbaria turcească din aceste părți ale lumii"[1]). Acel ce se intitulă cu fală „Premergătorul și Căpitanul întregii creștinătăți"[2]) și care realizase o clipă unitatea politică a întregului pământ românesc, moare asasinat mișelește prin intrigile unguresti la Turda. Figura sa măreață plutește însă peste veacuri.

Deși Ungaria fusese transformată în pașalâc turcesc, după dezastrul dela Mohaci (1526), Principatele Române continuă singure timp de două secole lupta contra avalanșei turcești, oprind înaintarea lor spre centrul Europei. La jumătatea secolului al XV-lea, cu toate că puterea Turcilor intrase în declin, epoca de glorie a armelor române ia sfârșit în următoarele împrejurări. După căderea în mâinile Turcilor a Constantinopolului și a porturilor din Marea Neagră, această mare devine un lac turcesc, iar comerțul dintre Occident și Orient decade. Muntenia și Moldova pierd însemnatele venituri vamale de la mărfurile, ce se scurgeau pe teritoriul lor, iar Turcii, în ale căror concepții politice și economice nu intra contravaloarea, rămân singurii consumatori ai produselor românești. Luptele nesfârșite pentru lege și moșie, precum și nenorocitele lupte pentru domnie, vin să complecteze ruina noastră economică. Urmarea acestor dezastre a fost cumplita criză economică, care, începând din secolul al XVI-lea, bântuie Țările Române, schimbând complect structura lor economică și socială.

Ostașii români, cari mergeau la războiu pe propria lor cheltuială spre a-și apăra odată cu moșia lor cea mică și moșia lor cea mare, Țara, sărăcesc din ce în ce mai mult, iar pământurile lor vin să rotunjească moșiile boerești. Domnii nu mai dispun de pământuri libere ca odinioară, spre a împropietări „în pustie" pe vitejii, ce se distingeau în războaie. Cea mai mare parte a curtenilor și țăranilor liberi, cari alcătuiau grosul oștilor, cade treptat în stare de șerbie, scăzând din ce în ce mai mult puterea militară a Principatelor. Oștile de mercenari, (seimenii și darabanii),

1). Engel. I. p. 168.
2). Hurmuzache. Documente, vol. IV, p. I, pag. 249.

ce le-au luat locul, nu mai au valoarea de odinioară și au trebuit să fie desființate la jumătatea secolului al XII-lea [1]). Principatele Române, căzute sub suzeranitatea turcească și lipsite de oștile lor naționale, care erau scutul și mândria lor de odinioară, rămân fără de apărare, tocmai atunci când dinspre Răsărit se apropia cea mai mare primejdie, ce le-a amenințat vreodată.

Pacostea moscovită. Moldova vine pentru prima dată în contact cu Muscalii pe vremea lui Ștefan cel Mare. Marele Voevod și-a măritat pe fiică-sa, Elena, cu fiul Țarului Ioan Vasilievici al III-lea al Moscovei. El a mijlocit o înțelegere între Lituani și Moscoviți pentru a forma un front comun contra Turcilor, dușmanii creștinătății.

Mihai-Viteazul se înțelesese în 1600 cu Țarul Boris Gudunov să atace împreună pe Poloni, prietenii de atunci ai Turcilor[2]). După cum vedem, în aceste timpuri, raporturile dintre cele două țări erau de perfectă egalitate, iar Românii sperau în ajutorul moscovit contra pericolului musulman.

După ce Rușii dobândesc Kievul și o parte din Ukraina prin pacea dela Radzim (1681), hotarele lor se apropie de cele ale Moldovei. Românii vedeau în rădicarea noului imperiu creștin de la Rasărit un sprijin contra Turcilor. Astfel se explică încercările lui Ștefan Petriceicu, ale lui Grigore Ghica (1672) și ale lui Șerban Cantacuzino (1688) de a atrage pe Ruși într'o alianță contra Turcilor. Încercările lor nu au reușit însă, pentru-că, pe atunci Rușii nu se simțeau atrași de ideia unei cruciade contra Turcilor.

Ideia fixă de cucerire a Constantinopolului și Sud-Estului european iea ființă deabia sub Petru I. După ce acesta reușește să iea dela Turci Azovul (1696), începe să construiască o flotă în portul Taganrod și obține dreptul de trecere prin strâmtori a bastimentelor comerciale, precum și dreptul de navigare pe Marea Neagră a flotei de război (1702)[3]). După cum am văzut, cuceri-

1) Lt. Colonelul V. Nădejde. Centenarul Renașterii Armatei Române, Iași, 1930, p. 15-17.
2) A. D. Xenopol, op. cit. vol. VIII, p. 101-102.
3) Ibidem, vol. VIII, p. 106.

rea Constantinopolului era un punct esențial pentru reușita vastului plan de cucerire a lumii, lăsat de Petru I urmașilor săi.

După victoria dela Pultava (1709), Petru I își îndreaptă privirile spre Constantinopol; el se simte cuprins deodată de un sfânt misionarism creștin, luându-și rolul de „apărător al creștinilor, care zac în robia turcească", temă ce a servit timp de două veacuri Moscovei ca motiv al războaielor purtate cu Turcii pentru cucerirea Sud-Estului Europei.

Primul norod pravoslavnic în calea Rușilor spre Constantinopol erau Românii din Moldova și Muntenia. Petru I trimite mai multe misiuni secrete în aceste Principate, spre a răscula pe Români contra Turcilor. Moldovenii și Muntenii, doritori de a scăpa de jugul turcesc, se aruncă orbește în brațele Muscalilor. „Toată țara era cu Muscalii", spune cronicarul moldovean Nicolaie Mustea, iar Acsinte Uricariul însemnă mai târziu: „erau umflați toți Moldovenii de nădejdile cele deșarte"[1]).

La aceste sentimente aproape obștești ale poporului și boerilor, se adăogă convingerile adânci ale Domnitorului Moldovei, Dimitrie Cantemir, că Turcii au pornit pe povârnișul decadenței. Acesta încheie cu Petru I tratatul de alianță din 17 Aprilie, 1711, contra Turcilor. În acest tratat, se hotărăște cu precizune că „Nistrul va fi hotar între cele două țări, că cetățile de pe linia Nistrului să fie ale Moldovei, că Muscalii nu au drept să se însoare și să cumpere moșii în țară, iar Muscalul pace cu Turcul să nu facă". Aceste prevederi ale tratatului ne dovedesc că mai erau Moldoveni, cari, încă din acele timpuri, prevedeau primejdia ce vine de la Răsărit. Din cuprinsul tratatului mai reiese, că Rușii își luau pentru întâia oară rolul de protectori față de Moldova.

În entuziasmul general, Rușii sunt primiți cu brațele deschise la Iași, Țarul și Domnitorul se îmbrățișează, iar Petru I turna boerilor cu mâna lui șampanie în pahare. „Cum au băut vin franțozesc, cum au înmărmurit toți de beție. În curând însă era să se schimbe râsul în plâns și veselia în întristăciune"[2]), așa înseamnă cu obidă Ioan Neculcea în cronica sa.

1) Cfr. A. D. Xenopol, op. cit. vol. VIII, p. 124.
2) Cfr. ibidem, p. 119.

În bătălia de la Stălinești, oștile rusești sunt înconjurate de Turci, iar Petru I deabia reușește să cumpere prin vicleșug și coruperea Marelui Vizir Baltagi – Mahomed pacea, prin care Rușii pierd Azovul și Podolia. Cu vrerea Domnului, a scăpat astfel Moldova de dragostea muscălească, față de care, cumplitele devastări ale Turcilor, ce au urmat atunci, a fost floare la ureche.

În curând însă a venit timpul, în care caracterul și intențiile Rușilor s'au arătat în adevărata lor lumină.

Speculând teama Austriei de Turcia, Rușii trimit pe Generalul Münnich, care ocupă Moldova în 1736-1749. El tratează Moldova ca o țară cucerită, impune dări nesăbuite și fel de fel de plocoane și jignește pe boeri și pe mitropolitul țării. „Și le-au zis că de nu vor primi așa, va da foc târgului (Iași); și i-au făcut cu de-a sila de au iscălit, că se întâmplase și boieri de nu se învoiau și au iscălit toți. Care mai pe urmă veți vedea la ce au eșit cinstea lui Münnich, că vinul cel unguresc dulce s'a făcut venin amar și râsul plâns și voia cea bună, groază și frică. Și, oh, oh, oh, bogăția, sărăcie și lipsă și blestem și osândă vecinic neuitată și neînchegată",[1]) așa scrie în cronica sa Ioan Neculcea.

Această purtare nesăbuită a generalului Münnich, care nu avea dibăcia lui Petru I, a avut totuși un mare bun; ea a deschis ochii Românilor asupra caracterului și pornirilor moscovite și a format un partid antirusesc.

Împărăteasa Ecaterina a II-a începe iarăși să pregătească un răsboi cu Turcii pentru „desrobirea creștinilor din Turcia". Emisarii ei împânzesc țara, căutând să trezească simpatiile de odinioară și să ațâțe răscoale contra Turcilor. Oștile rusești ocupă Principatele Române (1769-1774), jăcmănesc totul în calea lor, întind pretutindeni firele spionajului lor, intronează un polițism sălbatec și silesc lumea cu ajutorul knutului și deportărilor să ceară încorporarea Principatelor la Rusia.

Răsboiul Ruso-Turc se termină nu atât prin victoria armelor rusești, cât, ca de obiceiu, prin conruperea dregătorilor turcești.

Pacea de la Cuciuk-Kainargi (1774) dă drept Rusiei, de a

1) Cfr. A. D. Xenopol. Ibidem, vol IX, p. 65.

naviga pe Marea Neagră și de „protecție" a Principatelor Române. Ca urmare, ajută pe Habsburgi ca să rășluiască Bucovina din trupul Moldovei.

In 1787-1792, Țările Române sunt invadate a patra oară de Ruși. Prin pacea dela Iași (1792), Rusia dobândește Crimeia, statorește hotarul la Nistru, devenind din nefericire vecină cu Moldova și reinoește stipulațiile privitoare la dreptul de intervenție „în favoarea" Pricipatelor Române.

Ocaziunea n-a întârziat mult. Profitând de încurcăturile politice provocate de războaele napoleoniene, Rusia invadează a cincea oară Principatele (1806-1812). Poporul, speriat de prădăciunile oștilor pravoslavnice se grăbește să ascundă în biserici lucrurile de preț. Băjenarii iau drumurile spre Ardeal. Recoltele sunt prădate de soldați. Prădăciunile, stoarcerile și despoierile aduc locuitorii în cea mai neagră mizerie. Provinciile românești sunt silite să facă față tuturor nevoilor armatelor muscălești. Mii de lucrători sunt luați cu sila și puși să facă lucrări militare. Acești oameni lucrau iarna sub loviturile biciului, iar noaptea erau închiși în biserici sau ocoale, ca să nu fugă. Uzi până la oase, lipsiți de hrană și îmbrăcaminte, ei piereau cu miile. Din 2000 de lucrători întrebuințați la cetatea Hotinului, au rămas deabia 400. Transporturile pentru trebuințele trupelor ajunsese o adevărată calamitate. Mariage, un diplomat francez, spune că: „aceste țări, cu o minunată rodire, au ajuns un adevărat deșert".

Totul înfățișă priveliștea unei hoarde de despuietori, ce dănțuiau și se îndopau pe socoteala unui popor nenorocit. Toată truda unei țări era mâncată și băută, în sunete de pahare și strigătele de veselie ale protectorilor, destinați „de Pronie să fecundeze Europa cea stearpă". Divanul Munteniei a fost silit să prezinte Generalului Kutuzoff o scrisoare de mulțumire și o cutie frumoasă în dar, ca „semn al recunoștinței acestei provincii". Era acelaș general, care la plângerile populației pentru impilările suferite, ordonase plin de măreție: „să li se lase ochii, ca să plângă".[1])

1) Cfr. A. D. Xenopol, op. cit. vol. VIII. p. 120.

Ca culme a tuturor suferințelor, Rusia răpește Basarabia prin corupția dragomanilor turci prin pacea dela București (1812). Prutul ajunge „râul blăstămat", care desparte frate de frate. Sate întregi din Basarabia sunt împrăștiate în nesfârșita Rusie pentru a fi desnaționalizate, iar în locul lor sunt colonizați evrei, poloni și germani. Năvălirile hoardelor barbare, care au trecut ca puhoaiele de munte peste capul Poporului Român, au fost jocuri de copii față de primejdia desființărei noastre ca neam, pe care o înfățișă pacostea muscălească, care venia în numele crucii, ca să ne... protejeze.

„Suferințele. Românilor sunt mai presus de orice descriere Nici odată nu a fost o mai înspăimântătoare nimicire de vieți. Bărbați și femei sunt puși să tragă ca vitele la carele cu muniții și hrană, având drept supraveghietori niște cazaci, cari nu cruță nici ciomagul, nici vârful lăncii... Cei mai fericiți fugeau în munți, unde nu aveau altă hrană decât scoarța copacilor.

Generalul Joltuhin, om sălbatec, răspunse la plângerile Mitropolitului Grigore, ca preoții în odăjdii sunt smulși dela altare, pentru a fi puși la jug: „Nu ne pasă cine fac slujbele, oameni sau dobitoace" [1]).

Intervenția Angliei și Austriei pune capăt războiului ruso-turc; Rușii obțin prin pacea dela Adrianopol (1829) gurile Dunării și dreptul de a da Principatelor o nouă organizare, măsură care urmă să întărească influența lor politică asupra Orientului. Astfel ia ființă în Principate Regulamentul Organic și începuturile milițiilor naționale.

Desvoltarea culturală a Românilor a deșteptat însă conștiința națională, care a făcut din milițiile destinate a fi instrumente ale politicei moscovite pârghia unității și libertății naționale [2]).

Pe la jumătatea secolului al XIX-lea se produce un reviriment în politica Europei. Marile puteri deschid ochii asupra pe-

1) Saint Marc de Girardin. Les voyageurs en Orient. Les Principautés du Danube. Paris, 1851-53, p. 24.

Cfr. A. D. Xenopol, op. cit. vol. IX, p. 71.

2) Lt. Colonel V. Nădejde. Centenarul Renașterii Armatei Române. Iași, 1830, p. 21 și 56.

ricolului rusesc, fapt care duce la alianța Anglo-Franco-Italo-Turcă și războiul Crimeii (1853-1856), care se termină cu zdrobirea Rușilor. Prin pacea dela Paris (1859), Marile Puteri recunosc unirea Principatelor Române într'un singur Stat Românesc și silesc Rusia să ne înapoieze partea de Sud a Basarabiei și gurile Dunării. Este dela sine înțeles, că misiunea acestui Stat era de a tăia calea Moscovei în drumul său spre Constantinopol.

Moscoviții au pus toate piedicile imaginabile consolidării României, pentru că acest Stat „călare pe Carpați și stăpân pe gurile Dunării, ar servi de obstacol expansiunii rusești spre Occident, iar în caz când ar fi consolidat și ar avea o armată bine organizată, în alianță cu altă putere, ar fi un factor periculos pentru Ruși" [1]).

In răsboiul dela 1877, mica oștire a Principelui Carol I de Hohenzolern scapă oștile rusești dela un dezastru sigur; aceasta nu a împiedicat pe Ruși să ne răpească Basarabia.

In răsboiul mondial, am avut de suferit dela aliații Ruși, mai mult decât dela toți adversarii noștri luați împreună [2]).

După pulverizarea frontului rusesc, colosul moscovit, în plină descompunere la el acasă, caută să ne impună soluțiile lui de fericire socială. Tradiționala cumințenie a țăranului român și puterea de rezistență a soldatului român a înfăptuit o nouă minune:

– un milion de soldați ruși au fost desarmați și aruncați peste Nistru, unde s'a pus un hotar puhoiului bolșevic, ce amenința Europa eșită sdruncinată din răsboiu,

– nebunia bolșevică ce încerca să invadeze centrul Europei, a fost strivită în fașe la Budapesta.

– s'a realizat unitatea politică a tuturor Românilor, cel mai mare act istoric din viața neamului.

Intrigile sovietice, prin care s'a provocat actualul răsboiu, ca și ororile comise, sunt prea cunoscute pentru a mai insistă asupra lor. Ele nu dovedesc altceva decât că pericolul ce reprezintă Moscova pentru civilizația europeană merge crescând, în loc să scadă.

[1]) Revue de deux mondes. 1859 Ianuarie (Raportul unui agent rusesc).
[2]) Lt. Col. Ion Antonescu. Românii. București. 1919.

– Răspândirea Poporului Român –

Poporul Român, așezat în calea tuturor răutăților, a avut încă dela începuturile sale instinctul, dacă nu conștiința deplină, a obârșiei și a unității sale firești, care se vor desăvârși numai în cuprinsul întregului pământ românesc.

Sentimentul acesta s'a desvoltat în urma necurmatelor lupte contra năvălitorilor din stepele asiatice. În vreme ce alții s'au mândrit cu rolul de apărători ai creștinătății și culturei europene la hotarul de Răsărit al Europei, Românii s'au mulțămit să-l înfăptuiască cu sângele și cu jertfa lor.

Bătrânii noștri voievozi au avut din cele mai vechi timpuri intuiția luminoasă atât a primejdiei, cât și a însemnătății acestui loc de strajă. Ștefan cel Mare a scris Venețienilor că cetățile Chilia și Cetatea Albă erau toată Moldova, iar Moldova un zid de apărare al Ungariei și Poloniei. La rândul său, Mihai Viteazul scria împăratului Rudolf al II-lea că Țara Românească și Ardealul este pavăza Imperiului și a Creștinătății.

Din scrisul și din jertfa lor se desprinde conștiința unei adevărate misiuni istorice, ce nu se putea înfăptui deplin. decât unind pentru aceiași luptă toate ținuturile locuite de Români.

Ideia acestei unități, ce trebuia să strângă sub scutul ei tot pământul românesc, a devenit cu atât mai puternică și mai limpede, cu cât vremurile au fost mai vitrege. Deși cetățile dela Dunăre și Nistru ne-au fost smulse, deși provincii înfloritoare ca Oltenia, Bucovina și Basarabia ne-au fost răpite, viziunea Daciei întregite stăpânea sufletul revoluționarilor dela 1848 cu puterea unui imperativ categoric, fiindcă numai astfel Poporul Român își putea îndeplini misiunea sa istorică [1]).

Conștiința acestei misiuni a dus în mod natural în anul 1919 la înfăptuirea unității naționale, care este efectul unui proces de desvoltare, impus de așezarea Pământului Românesc, care formează un tot nedespărțit. Forța vie, dinamică, a aspirațiunilor de veacuri a Românilor nu poate fi stăvilită în calea destinului său de incidente trecătoare, după cum nu pot fi oprite în calea lor puhoaiele de munte.

---

1) Cfr. George Brătianu. România lui Ferdinand I-iu. Curentul Nr. 4390, 1941.

Cap. III. Concepția de viață a Poporului Român.

1. Spiritualitatea este fermentul acțiunilor și a marilor opere ale culturii.

2. Naționalismul și creștinismul sunt isvoarele nesecate ale veșniciei românești.

Spiritualitatea este definită de către D-l Rădulescu-Motru [1]) ca un complex de idei și sentimente, prin care o națiune își justifică credința într'o ordine perfectă și eternă, pe care este sortit să o realizeze în decursul vieții pe pământ,

Ea răspunde acelei cerințe naturale a spiritului omenesc, care caută să se lumineze asupra rostului său pe pământ și tinde către perfecțiune.

Spiritualitatea apare ca o lumină ideală, în care totul se creiază liber și din nimic. Sunt energii, nedefinite de rațiune, care își iau liber sborul, radiind în jurul lor avânt, muncă desinteresată și acel spirit de jertfă, din care isvorăsc fapte pline de măreție și operele nepieritoare ale culturii. Rațiunea se mulțumește să constate, dar nu poate explica aceste fenomene.

Spiritualitatea este strâns legată de timp. Faptele istorice și sociale au un isvor și o evoluție; deaceia explicarea lor se rezumă în ce a fost ieri, ce este azi și ce va fi mâine.

Factorul om, ca element dinamic și tradiția, ca element static, trebuie să fie într'un continuu echilibru, absolut necesar unei sănătoase desvoltări.

Credințele politice și cele sociale sunt, după cele religioase, cele mai înrădăcinate în sufletul omenesc, fiindcă numai prin credință vie să poate realiza acea ordine perfectă și eternă.

Concepția de viață a poporului român a realizat acel fenomen unic, de a înmănunchia într'un tot organic, care a rezistat timpului, ideia creștină și ideia națională.

Una îl leagă strâns de realitățile vieții, care și-au înfipt adânc rădăcinele în vatra străbună; cealaltă îl înalță spre lumina adevărurilor eterne. Amândouă sunt isvorul veșniciei românești.

---

1) C. Rădulescu-Motru. Românismul. Buc. 1936. p. 17-19, 62, 67 și 80.

§ 1. Străbunii.

Tracii prețuiau prea puțin viața omenească, pe care o socoteau o scurtă clipă de încercări dureroase. Ei cântau moartea, pentru fericirea din viața viitoare și de aceia erau soldați viteji și cutezători. Homer citează pe Traci ca aliați ai Troiei și ca strașnici războinici, călărind pe cai neîntrecuți [1]).

Toate mărturiile antice laudă însușirile lor războinice și avântul lor năvalnic; se îngrozeau dușmanii de asalturile lor furioase și de strigătele lor înfiorătoare. Ei au servit ca mercenari prețuiți în toate armatele din antichitate. Statul Roman a exploatat, mai mult decât alții, aptitudinele lor războinice. Vitejia și credința lor de romani noui a susținut multă vreme ordinea și hotarele imperiului [2]).

Daco-Geții, ce locuiau la nordul Dunărei, au fost considerați de către Herodot [3]) „cei mai viteji și mai cinstiți dintre Tracii, cari cred în nemurirea sufletului". Ei erau un popor de țărani așezați, statornici, supuși și cu frică de Zalmoxe, singurul lor zeu; veseli și glumeți în timp de pace, mânioși și cruzi, numai când vecinii îi certau cu război; în deobște cu mult bun simț și optimiști.

Daco-Geții au avut un rol însemnat în cultura europeană, ca stăpâni și păzitori ai Dunărei, fluviul lor sfânt. Grecii erau așa de mirați de înalta lor concepție de viață și în special de credința lor în nemurirea sufletului, încât Herodot îi socotea drept adepți ai lui Pytagora [4]). Atunci când Patria nu mai putea fi apărată, regele și fruntașii se strângeau în jurul cazanului cu otravă. A muri în război era o fericire pentru ei.

Daco-Geții erau curajoși, mândri, disprețuitori de moarte până la nesocotință, hotărâți și ospitalieri.

Regele era considerat ca primul dintre egali; el avea lângă sine pe marele preot, a cărui gură revelă ceiace ce hotără regele. Burebista și Deceneu au creat o nouă religie de temperanță și bravură, care a ridicat Statul Dac la o putere ce amenința Imperiul Roman.

„Mărimea și caracterul straniu al Imperiului Dac a fost opera unei credințe înfocate și disciplinate". Dacii acelor timpuri reprezentau o adevărată națiune, „radiind în jurul vetrei rasei lor într'o activitate continuă. Puterea lor de coheziune era crescută de supranaturala glorie a regelui lor. In jurul lui Burebista și Deceneu, Dacii delirau de entuziasm și încredere[5]).

1) Homer. Iliada. IV. Cântul X. 189.
2) Gh. C. Mateescu. Revista Istorică. An. XIII, p. 220.
3) Herodot. op. cit. IV. 93.
4) Vasile Pârvan. Getica. 173.
5) Camille Jullian. Histoire de la Gaulle, III. Paris, 1912, vol. III, p. 150.

§ 2. Literatura populară.

Satul a fost în trecut cetatatea neamului [1]); așa va fi și în viitor. El întrupează nesecatele sale isvoare de putere și rezistență. De aceia trebuie să înodăm firul tradiției, atunci când vrem să clădim pe o temelie sigură.

Literatura noastră cultă este numai un punct de plecare pe calea ascensiunii spre perfecțiune; literatura populară cu basmele, legendele, proverbele și cântecele sale, dă imagina concepției de viață a țăranului român, care este rezervorul de viață a neamului.

Un singur om se poate ascunde uneori; un neam întreg, nu; vrând, nevrând, folklorul îl arată, așa cum este [2]).

S'a spus, cu drept cuvânt, că fiecare popor a primit dela Dumnezeu misiunea de a conlucra după natura și geniul său la propășirea umanității și la îndeplinirea legilor dumnezeiești. Acesta este adevărul suprem, pe care îl exprimă literatura populară română, care reprezintă o concepție de viață proprie [3]).

„Veacuri întregi, pământul românesc a fost bulevardul năvălirii barbarilor, cari au împiedicat desvoltarea culturii sale.

Odată invaziunile trecute, Românii au avut de luptat contra lăcomiei vecinilor; totuși el a stăruit ca să trăiască. Literatura sa populară este ecoul credincios al acestor frământări sociale...In ea se găsește psihologia unui popor, sufletul românesc, într'o gamă ce urcă dela imnul ridicat naturii, până la revolta epică contra barbarilor, care le furau recolta și le răpeau fiicele. Ceva mare se desprinde din acest monument al gândirii. In el se oglindește toată Istoria Românilor, care începe cu o tragedie și sfârșește printr'un avânt spre viață" [4]).

Jelui-m'aşi şi n'am cui
Jelui-m'aşi Codrului...

Astfel se tânguie un cântec popular. Iar altul:

Oleo-leo, Măria Ta,
Ce potop în țara mea,
Ungurii mă necăjesc,
Turcii vitele-mi răpesc,
Tătarii ne jefuesc,
Vai de neamul românesc! [5])

Concepția de viață a poporului român este dominată de ideia creștină și națională. Intre aceste idei diametral opuse, care

1) Vezi acest studiu, partea II, cap. II, paragr. 2 și 3.
2) S. Mehedinți-Soveja. Creștinismul românesc. București, 1941, p. 115.
3) I. Crăciunescu. Le peuple roumain d'après ses chants nationaux. Hachette 1874 cap. I, II și V. p. 325.
4) N. Vascide. Le Latins du Danube. Revista La Renaissance Latine, Paris, 15 Mai 1902, p. 33 urm.
5) G. D. M. Teodorescu. Colecția de poesii populare, p. 478 (Cântecul lui Radu Șerban).

îl leagă, una cu cerul și alta cu pământul, este o atracție atât de firească, încât Românul nu face deosebire între noțiunea de român și creștin. Țăranul spune: „măi, Rumâne" sau „măi creștine". Explicația se găsește în faptul că n'a existat niciodată un păgânism românesc.

„Noi nu ne-am botezat ca Slavii, Ungurii sau Bulgarii, ci ne-am născut creștini. Istoricii vorbesc de o spiritualitate tracică, care a rămas în noi ca un fond atavic, foarte apt pentru a fuziona cu duhul creștin. Această fuziune se petrece în chip atât de firesc, încât istoria nu poate preciza o distincțiune inițială între creștinism și românism" [1]).

Românul este însuflețit de un larg spirit de toleranță pentru „legea" altor popoare. „Fiecare cu legea lui", zice țăranul. Această caracteristică și proverbiala sa ospitalitate, l-a făcut să fie copleșit economicește în propria sa țară de către străini, începând cu Evreii.

El crede într'o orânduire divină (Ce ți-e scris, în frunte ți-i pus), dar pune mult temeiu și pe fapta omului (dă din mâini, dacă nu vrei să te îneci). Sau: „omul cuminte nu pleacă la drum fără Doamne ajută, dar nici fără sacul de merinde".

Ștefan cel Mare nu atribuie geniului și vitejiei sale strălucitele sale victorii, ci le consideră ca o binefacere divină. „Ajutat-a Domnul pe Ștefan Vodă de a învins pe păgân", scrie el laconic în inscripția bisericii de la Rădăuți.

Iubirea de Patrie este concretizată la țăranul român prin iubirea de pământul natal și iubirea de familie:

Ce mi-e drag pe lumea asta?
Calul, pușca și nevasta.

sau:

De cât la Muscali cădeam,
Mai bine mă spânzuram.

sau:

Vai de neamul cel străin, *Cine trece îl strujește*
E ca pomul lângă drum. *Și de crengi îl sărăcește.*

De aceia, el pleacă furtunos la prima chemare:

Voevodul nostru ne-a trimis răvaș,
Că țara păgânul a călcat trufaș.
Mazil sau clăcaș, boinog sau arcaș.
Când Vodă te chiamă, ai putea să-l lași?
Sabia și calul, și... drumul la Iași

---

1) Nichifor Crainic. Ortodoxism și etnocrație. București, Ed. Cugetarea, 1938.

Românul nu e laș în restriște, dar nici trufaș în izbândă. In vreme de restriște, nu-și pierde credința și nădejdea, iar în fericire, nu-și uită pietatea și smerenia. „Dumnezeu a dat acestea; eu sunt prea slab pentru a o săvârși", spune Voevodul Radu Șerban în 1711, după victoria strălucită dela Brașov contra lui Gabriel Batory.

Mai mult decât toate, Românul are cel mai minunat simț al măsurii și o inteligență vie, care dovedesc o vechime etnică și calități de rasă, care contrastează izbitor cu starea lui de sărăcie actuală.

Doina este o suferință cântată, care se termină cu o mângâere, o speranță; în ea se împreunează durerea cu credința în ideal. Ea începe prin o sfâșietoare tânguire, dar se termină cu o înviorare.

Un alt contrast isbitor în sufletul Românului este dragostea nebună de viață și în acelaș timp seninătatea înaintea morții [1]).

Uiu-iu, până ce's viu,
Dac'oi muri, mort să fiu,
Uiu-iu, că și-n mormânt
Eu tot trebuie să cânt!

Cea mai caracteristică trăsătură a sufletului românesc este însă omenia, un aspect atât de aparte al specificului, încât nu se găsesc termeni echivalenți în alte limbi. „Omenia orânduește viața satului românesc creator de viață. Ea dă avânt spre faptă, face să fântânească dragostea, face pe om să se bucure de om, aprinde focul tinereții și patima spre bine" [2]):

Drag îmi e la veselie
Cu voinici de omenie.

Poetul șvab Karl Grünn cântă astfel omenia românească:

Lacomi când se ceartă astăzi,
I-aşi trimite pe ai mei
Să învețe omenia
Și iubirea dela ei.

Inchei aceste note sumare asupra concepției de viață a țăranului român, subliniind omenia, seninătatea cu care el împacă contrastele din sufletul său și face ca idealul, nădejdea să triumfe asupra amărăciunilor vieții.

In toate minunatele sale basme, binele triumfă asupra răului.

---

1) I. N. Sorica. Satul nostru. Curentul Nr 3396 și 3298.
2) I. N. Soricu. Ibidem.

Făt-Frumos termină întotdeauna prin a răpune puterile nesfârşite ale răului, întrupate în Smeu.

Nimeni n'ar putea să dea o mai minunată formulare de cât „Cântarea României" a puterii idealului, a credinţei, a nădejdii în puterea binelui sădit atât de adânc în sufletul ţăranului român:

„Nădejdea este glasul Domnului. Prin ispitele suferinţei se curăţă popoarele. Nu ţi s'a spus oare prin gura unei slugi a Domnului: „Dumnezeul părinţilor noştri se va îndura de lacrimele slugilor sale şi va scula pe unul dintre voi, care va aşeza pe urmaşii săi iarăşi în voinicia şi puterea lor de mai înainte? Cinge-ţi coapsa, ţara mea, şi-ţi întăreşte inima. Duhul Domnului trece pe pământ".

§ 3. Literatura cultă.

Această literatură este departe de a da măsura posibilităţilor, care zac ascunse în adâncul sufletului românesc. Societatea şi Statul Român sunt pe drumul de suiş. Au fost grele furtunile prin care am trecut, grele şi fără răgaz. Momentele de linişte nu au fost decât scurte popasuri în calea destinului nostru. Ideia românismului se oţeleşte deabia astăzi într'o supremă încercare, pentru ca să pornească hotărâtor spre culmea desvoltării sale.

„Toate epocile mari literare au coincidat cu marile epoci politice. Când voinţa unui neam a reuşit să ajungă a realiza aspiraţiunile sale, a îndeplini suma de rezultate posibile ale energiei sale, i se trimite o colonie de misionari, o pleiadă de talente şi genii, spre încoronarea şi glorificarea traiului lui... Astfel a luat naştere secolul lui Pericle, a lui August a lui Ludovic al XIV-lea.."[1]).

Noi aşezăm aceste fericite timpuri în viitor.

Începuturile literaturii scrise din secolul XVI sunt încercări de morală religioasă. Din „Invăţăturile lui Neagoe Basarab", care înfăţişează o sinteză a notei religioase şi naţionalise a timpului său, spicuim:

„Mai bine este moartea cu cinste, decât viaţa cu amar şi ocară... Fiţi ca şoimul şi vă păziţi cuibul vostru... Luaţi pe Dumnezeu ajutor în inimele voastre... şi mergeţi drept spre vrăjmaş, fără nici o frică"[2]).

In secolul al XVII-lea, apar cronicarii, care dovedesc originea şi arată misiunea poporului românesc, contribuind la desvoltarea conştiinţei naţionale. Un Miron Costin dorea cetitorilor săi... „mai

1) Hajdeu cfr. Caragiale. Note şi fragmente liter. Buc. p. 140-149

2) Invăţăturile lui Neagoe. Buc. 1910. Ed. Iorga, par. IV, pag. 198.

slobode veacuri... să aibă vreme şi cu cetitul cărţilor să facă iscusită zăbavă... ca, din trecute vremi, să pricepem pe cele viitoare"[1]).

Invăţaţi cu renume mondial ca Nicoalus Olahus, Petre Moghilă, Dimitrie Cantemir, Nicolale Milescu şi alţii au fost aruncaţi de furtunile soartei în alte părţi şi au pus temelie aşezărilor culturale la Unguri şi Ruşi. Cu toate acestea, scrierile secolului al XVIII-lea aduc o intensificare a patriotismului românesc prin pana cronicarilor moldoveni şi ardeleni.

Secolul următor aduce cu el desvoltarea conştiinţei naţionale, punând pe primul plan idealul unităţii politice a Neamului Românesc şi misiunea sa istorică:

„Misiunea Românilor, aşezaţi la porţile lumii civilizate, este lupta de a stăvili barbaria: Tu eşti straja lumii, o, Patria mea, jertfeşte-te... Cel din urmă cuvânt al meu va fi un imn ţie, ţara mea mult dragă", spune cu o genială intuiţie Nicolae Bălcescu, în prefaţa la „Cântarea României".

Începuturile renaşterii oştilor naţionale în 1830, au deşteptat în toate sufletele româneşti un entuziasm de nedescris. Poeţii cântau visurile de mărire a neamului în versuri eroice închinate oştirii. Tinerimea aleargă plină de insufleţire sub steagurile naţionale, urmărite de binecuvântarea bătrânilor. Ţara întreagă, dela Vlădică până la opincă, vibră, după veacuri de umilinţă de simţământul mândriei naţionale [2]).

Poetul Vasile Cârlova în al său „Marşul Militar" scoate aceste profetice accente:

Acea armă ruginită şi ascunsă în mormânt
Braţele să înfierbânte, iasă iarăşi pe pământ

. . . .

Ce privire dulce mie, steagul fâlfâie în vânt,
Armele lucesc oriunde, slava iasă din mormânt.

Concepţia asupra unităţii politice a tuturor Românilor este nota dominantă a literaturii culte din secolul al XIX-lea.

Mihail Kogălniceanu, cu o strălucită documentare ştiinţifică, arată imperativul categoric al unităţii naţionale, „pentru ca prin această unitate, să se aducă o nouă contribuţie la cultura generală a omenirei [3]).

1) Miron Costin. Cartea pentru descălicatul dintâi. Ed. M. Kogălniceanu, vol. I, p. 3.

2) Lt. Col. V. Nădejde. Centenarul Renaşterei Armatei Române. Iaşi, 1930. p. 20.

Eroica generaţie dela 1848 a dat atâta viaţă acestei idei prin credinţa şi fapta sa, încât acest ideal a fost înfăptuit în curând, îndeplinindu-se condiţia esenţială pentru ca Naţiunea Română să poată răspunde chemării sale pe pământ. De aceea, toţi cugetătorii stăruesc asupra cercetării resorturilor de viaţă a poporului.

Această fanatică frământare în slujba unei idei, găseşte punctul culminant în blestemul unei naţiuni, pe care Lt.-Colonelul Ion Antonescu, actualul conducător al Statului, îl aruncă în faţa Conferinţei de la Paris (1919), regizate din umbră de iudeo-masoni:

„Dacă drepturile noastre vor fi călcate în picioare, Poporul Român nu va muri înainte de a se răzbuna" [1].

* * *

Misiunea culturală a Poporului Român, aşa cum reiese din literatura cultă contemporană, a fost sintetizată de N. Iorga, acest uriaş al gândirii, prin următoarele cuvinte:

„Rostul Românilor pe pământ este de a armoniza Orientul cu Occidentul Europei după învăţătura creştină [2].

Fără îndoială, că faptele sunt produsul ideilor; dar şi ideile isvorăsc din fapte. Realităţile vieţii sfârşesc prin a armoniza ideile cele mai contrarii (echilibru între antiteze). Gâlceava între filozofi este curmată de acelaş învăţat prin următoarea cugetare:

„Cea mai bună filozofie este aceia a acţiunii".

* * *

Cu toate împrejurările vitrege, care au împiedecat desvoltarea noastră culturală, Românii au dat umanităţii în secolele al XV-XVII-lea opere de artă picturale, cari poartă stampila celei mai autentice originalităţi şi care au atras admiraţia specialiştilor [3].

Un Nicolae Grigorescu a dat deasemeni nota specificului românesc, atât în pictura religioasă, cât şi în cea profană.

In arhitectură, am avut inovaţii fericite[4]; stilul vechilor şi originalelor noastre bisericuţe este o sinteză, care armonizează stilul gotic apusean cu ogiva bizantină.

In arta militară, am avut deasemeni specificul nostru românesc, produsul geniului unui popor, care a putut supravieţui tragediilor vieţii şi aşezării sale, datorită numai spiritului său înăscut de adaptare la realităţile vieţii şi acelui minunat simţ al măsurii, care armonizează idealul cu realitatea[5].

---

1) Lt.-Col. I. Antonescu. Românii. Bucureşti, 1919, pag. 56.

2) N. Iorga Trei lecţiuni despre însemnătatea Istoriei Românilor în Istoria Universală. Vălenii de Munte. 1912. p. 25, 32.

3) I. Strogowski. Cfr. Sextil Puşcariu. Istoria Literaturii române. Bucureşti 1925, p. 24.

4) Sextil Puşcariu. op. cit. p. 31.

5) Lt. Col. V. Nădejde. Bătălia dela Varna. Iaşi, 1933, p. 50.

Cap. IV. Misiunea Poporului Român.

– In trecut –

Experienţa veacurilor demonstrează că acele popoare, care nu au avut o funcţiune istorică în serviciul omenirei, degenerează şi sfârşesc prin a dispare, întocmai ca un apendice netrebnic lipsit de funcţiune organică.

Poporul Român a supravieţuit două milenii tuturor furtunilor, pentru că a răspuns în mod statornic misiunei sale istorice. Prin jertfa sa de totdeauna, el a dat o mare contribuţie la cultura şi civilizaţia europeană, formând un front continuu contra barbariei la Nistru şi Dunăre.

Inconjurat de trei părţi de furtunoasa mare slavă şi de altă parte de Maghiari, alt copil al stepei, Poporul Român a apărat cu tenacitate cultura romană, pe care alţii au împrumutat-o fără să şi-o poată asimilă în spiritul şi esenţa ei. De aceia, cărarea vieţii este pentru el clară şi luminoasă, în timp ce pentru alţii este plină de cotituri şi făţărnicie asiatică.

Credinţa vie în misiunea noastră istorică – iată explicaţia miracolului românesc. Domnul Mihai Antonescu, purtătorul de cuvânt al Conducătorului Statului Român, sintetizează în mod magistral acest adevăr prin următoarea declaraţie oficială:

–„Găsiţi aici, Domnilor, un popor, care de două mii de ani dovedeşte aceia ce înseamnă biologia unei naţiuni şi unitatea sa.

De două mii de ani, n'am avut decât popasuri de independenţă şi teritoriul ne-a fost veşnic cotropit.

In arcul Carpaţilor, ne-am născut şi aici vom muri, fără ca cineva să poată atinge unitatea noastră etnică şi vitalitatea noastră.

Am fost aici zid de rezistenţă în contra năvălitorilor, a necredincioşilor şi a mongolilor.

Aceasta ne-a fost misiunea, pe care am îndeplinit-o din veac în veac, până la ultimele pagini scrise de armata Regelui Mihai I, sub comanda Mareşalului Antonescu.

Am reprezentat aici tradiţia unei civilizaţii prin tranşeia de sânge pe care din veac în veac a făcut-o Neamul Românesc aci, apărând cu trupul său atâtea invazii în Europa.

De două mii de ani, am spart aci toate valurile cotropitoare. De multe veacuri, massa slavă n'a putut să atingă crestele stâncii românești, în valurile ei cotropitoare.

Misiunea noastră apostolică a fost o misiune de luptă, nu de titluri nobilitare și de pretenții asupritoare.

Modest, muncitor, sobru și luptător, Neamul Românesc și-a urmat aici destinul și nimic pe lume nu-l va putea clinti" [1]).

– In prezent –

Prezentul nu este decât întâlnirea de o clipă a trecutului sbuciumat cu viitorul nesigur.

Astăzi vorbesc faptele: soldatul roman apără prezentul spre a clădi viitorul.

Acum, când pasul lui Dumnezeu a răsunat prin evenimentele istorice, Mareșalul Antonescu, care sintetizează conștiința românească deasupra veacurilor, s'a repezit și a apucat poala mantiei sale.

Astăzi soldatul român are cinstea de a lupta, umăr la umăr, cu soldatul german pentru salvarea Europei și a ființei Neamului.

Răsboiul sfânt, dus astăzi contra comunismului și a internaționalismului iudeo-masonic, a dovedit și orbilor că pacostea moscovită a fost totdeauna un pericol permanent pentru cultura și civilizația europeană.

Marea Națiune Germană, sub conducerea genială a Marelui Führer Adolf Hitler, este pe cale de a înlătură pentru totdeauna acest pericol, realizând o mare misiune istorică. Europa trăește cea mai fecundă epocă de unitate și federalizare prin prăbușirea comunismului și slavismului anarhic.

Sângele german s'a înfrățit cu sângele românesc în lupta comună. Astăzi rostul nostru geografic și chemarea noastră istorică este cunoscută. In viitor, nu vom mai merge în calea destinului singuri și neștiuți de nimeni.

Astăzi ne plinim misiunea noastră istorică cu credință, cu gravitate și fără șovăire, până la desăvârșita victorie finală.

---

[1]) **Mihai Antonescu. Declarația din 24-VIII-1941 făcută ziariștilor germani și publicată în Universul Nr. 229 din 25-VIII.**

Apele Nistrului și Niprului s'a roșit de sângele românesc vărsat fără precupețire; pe meterezele Odesei fâlfâie drapelul românesc, spălând un trecut de durere și vestind un viitor de dreptate și cinste.

Biruința desăvârșită a Axei, pentru care am luptat cu toată credința și din toate puterile noastre, va dărui Europei sbuciumate o lungă epocă de pace, mai lungă decât vestita Pax Romana.

Recunoașterea jertfelor și misiunei noastre istorice înseamnă atât recunoașterea drepturilor noastre, cât și întărirea României în bastionul carpatic și la gurile Dunării, pentru a-și putea plini și mai bine misiunea în viitor.

Mareșalul Antonescu a pornit la războlu cu lozinca: „Nici o brazdă de pământ românesc nu se uită". Prin el grăește geniul nepieritor al Neamului, care înțelege să trăiască sau să moară în hotarele de veacuri ale graiului românesc, asigurând în același timp Românilor de pretutindeni viața nestingherită a specificului lor național.

Cultul onoarei este rădicat de Marea Națiune Germană la înălțimea unui principiu de viață.

Marele Führer Adolf Hitler, după cucerirea Odesei de către Armata IV-a Română, telegrafiază Mareșalului Antonescu: „Cucerirea Odesei încoronează ca o mândră faptă istorică lupta de eliberare a Poporului Român sub viteaza și înfăptuitoarea Domniei-voastre conducere... Această faptă de arme românească contribuie în același timp la victoria finală a armatelor noastre unite prin sânge și fier".

„Loialitate pentru loialitate" acestea sunt cuvintele rostite de Excelența Sa Manfred, baron von Killinger, Ministrul Marelui Reich în România, atunci când și-a luat postul în primire.

Credința în noi, credința în noua Europă, este toată legea și toată viața noastră.

— In viitor —

Drumul României în viitor nu este presărat cu flori. Viața este o muncă și o luptă continuă de înălțare spre ideal, o comoară de pliniri naționale.

Poporul Român nu a râvnit niciodată la bunul vecinilor,

dar a luptat până la moarte pentru ființa sa etnică și vatra străbună, care l-a văzut născându-se. Istoria noastră nu cunoaște răsboaie de cuceriri.

Naționalismul nostru cere dreptul său de viață, nu pentru a face rău altora, ci pentru a fi un isvor de bine, atât pentru sine cât și pentru alții. Pentru noi, națiunile sunt niște note indispensabile ale armoniei universale și culturii umane; de aceia, socotim Patria ca prima treaptă spre perfecțiune.

Sincera conlucrare cu alte Națiuni nu ne oprește să privim lumea prin prisma specificului nostru național; numai el ne dă suprema înțelepciune câștigată printr'o experiență de veacuri, prin suferințele noastre proprii, sorbită până în subconștient și infiltrată până în instinct.

Sfânta operă creiată de ostași cu sângele lor trebuește continuată de oamenii de acțiune și de gânditori prin opere de valoare universală, care să reziste veacurilor.

Misiunea noastră în viitor este o axiomă; pentru noi, viitorul nostru nu este decât continuarea prezentului. Ea este sinteza însușirilor și aspirațiunilor naționale, spre care ne călăuzește voința conștientă a celor aleși.

Suntem legați de Occident cu toate fibrele sufletului nostru, cu toate interesele și cu toate realitățile vieții noastre.

Sângele vărsat cu profuziune de soldatul german, care a luptat umăr la umăr cu soldatul român pentru salvarea Europei, ne leagă pentru vecie.

„Loialitate pentru loialitate" și „Cultul onoarei" sunt pentru noi principii morale, care vor depăși veacurile.

„Poporul Român se va onora să răspundă în viitor tuturor actelor viitoare de luptă, de dreptate națională și de nouă credință europeană"[1]). El nu se silește să se adapteze lumii noui, pentrucă ea este însăși esența vieții noastre de suferință, de luptă și de veșnică încercare de înoire.

Această autorizată profesiune de credință a misiunei noastre în viitor are o temelie care rezistă veacurilor: interesul comun.

---

1) M. Antonescu. Ibidem.

România realizează un adevărat echilibru rassial la frontiera dintre Europa și Asia; ea sparge unitatea slavă, împiedică dominația moscovită în Sud-Est și invazia spre centrul Europei. Interesele politice comune ale Marei Germanii, ale Europei noi și ale noastre, impun consolidarea în arcul Carpaților și la gurile Dunărei a unei Românii tari, isvor de putere în timp și spațiu.

Europa centrală și România formează un mare spațiu economic, care se completează reciproc; deoparte, produsele industriei grele și manufacturate, de alta produsele agricole, cu industriile anexe și petrolul. Schimbul nostru cu regiunile dela Estul Nistrului a fost întotdeauna inexistent, iar cu cele dela Sudul Dunărei foarte redus. Industria Germană are tot interesul ca țăranul român să aibă un standard de viață cât mai ridicat; pentru noi, satul românesc a fost în trecut cetatea neamului, iar în viitor va fi un rezervor de viață și putere. Desvoltarea imenselor bogății ale solului și subsolului românesc impun în mare măsură colaborarea germană, cu incomparabilul său echipament industrial și technic. Această colaborare a fost foarte folositoare ambelor popoare în epoca primei organizări a economiei românești; ea va fi și mai fructuoasă în viitor. Atât interesele economice ale Marei Germanii și ale Europei noui, cât și ale noastre impun consolidarea unei Românii bogate în acest spațiu vital.

– România se află așezată la gurile Dunării, cea mai însemnată cale de apă a Europei, care în curând se va lega cu o rețea de canale cu Rinul și Marea Nordului. Ea se află în același timp la răspântia tuturor căilor de comunicație, (drum de ape, căi ferate, aviație și T. F. F.), care leagă Orientul apropiat cu centrul Europei și Marea Nordului. Libertatea Dunărei și a Mărei Negre sunt chestiuni vitale atât pentru România cât și pentru Europa nouă.

– Rămân perspectivele culturale, care sintetizează toate celelalte interese. Misiunea noastră istorică este de a imprimă pământului românesc înaltele noastre calități de rassă, desvoltând o cultură, care să imprime pecetea spiritului nostru național și caracterul său specific. Această cultură necesită o epocă de liniște și prosperitate, pe care n'am avut-o până acum, dar pe care noua Europă o va realiza.

Rostul culturii româneşti este de a fi o trăsătură de unire, de a face legătura între Occident şi Orientul apropiat, realizând în spirit creştin o armonie între cele două sisteme de gândire diametral opuse.

Pulverizarea puterei moscovite, renaşterea naţională în spirit creştin a atâtor popoare subjugate de ea, organizarea lor în state naţionale şi intrarea lor treptată, după purificarea lor totală de apucăturile asiatice, în comunitatea europeană – este o operă de lungă durată. In plin războiu, preoţii noştri au început această lucrare de misionarism creştin, aducând Ucrainei eliberate mângâierea credinţei.

* * *

Istoria ne dovedeşte că popoarele, pornite pe povârnişul decadenţei, nu supravieţuiesc multă vreme credinţelor lor moarte. Puternice şi vii idealuri de viaţă creiază însă epoci de măreţie şi mare vitalitate. Aceste epoci sunt dominate de umbra unui personaj, erou sau profet, care este exponentul legilor naturale care guvernează destinul. El nu este un miracol, ci reprezintă un trecut şi sintetizează măreţia timpului şi a rassei sale.

Din grozavele prăbuşiri ale anului trecut, personalitatea uriaşă a Mareşalului Antonescu a realizat o exaltare împinsă până la fanatism a Românismului biruitor, avântându-l pe calea adevăratei sale misiuni istorice.

Sângele vărsat astăzi în văluri pregăteşte splendida renaştere de mâine.

Cu gesturi de iluminat, Mareşalul Antonescu a arătat calea onoarei şi înălţării româneşti prin credinţă faţă de misiunea noastră, solidaritate naţională şi ascensiune sufletească în lumina tradiţiei româneşti.

In această credinţă, se vor forma caracterele de care avem nevoie, turnându-se fier în sângele naţiunii.

Toate forţele vii ale neamului îl vor urma cu entuziasm frenetic pe calea măreţiei româneşti, ca în vremile de slavă a lui Ştefan-Vodă.

In acest semn vom învinge; iar piedicile, pe care destinul le va aşeza în calea vocaţiei noastre naţionale, se vor risipi ca fumul în bătaia vântului.

CUPRINSUL.